Ročník I. LISTOPAD 1907. Číslo 1.

KOSMICKÉ ROZHLEDY

REDIGUJE

MILOŠ MAIXNER.

Myšlenky jsou útvary.

Není věcí nepraktických, jsou toliko věci dosud obecně nezužitkované.

NÁKLADEM VLASTNÍM.

ŽIŽKOV

TÁBORITSKÁ ULICE

čís. 5.

KNIHTISKÁRNA BINKO ... V PRAZE VODIČKOVA ULICE ČÍSLO 22.

Zakládajíce KOSMICKÉ ROZHLEDY chceme přispěti k šíření hlubšího a posilujícího poznání životního účele schopného zlepšiti nynější smutný stav člověčenstva. Kosmická Filosofie dokazuje, že člověk není odsouzen setrvati ve tmách, do nichž jej noří utrpení a smrtelnost. Ukazuje, že jen nedostatek vědění, pověra a klamné názory vydaly jej těmto zlům.

KOSMICKÉ ROZHLEDY kladou si za účel:

1. Dokázati člověku Duševně-Rozumovému, který je pravý cíl a účel života a po kterou až výši mohou býti vyvinuty lidské schopnosti.

2. Ukázati člověku Duševně-Rozumovému, že jest puvodu Božského; že má Božství v sobě; že jest jeho posláním, aby byl tohoto Božství projevem; že z přímé vůle jeho Božského Utvářitele jest jeho úkolem zužitkovati přírodní síly, aby přeměnil nynější stav svého okolí v míře svého vlastního vývoje; že k tomu má právo a že k tomu může vyvinouti i moc a sílu.

3. Přispěti k vyrvání souborného, nevyvinutého člověka z hrubého stavu, v němž živoří, a povznésti, produchovniti jej a hlavně jej naučiti, aby myslil samostatně, a přivésti jej k tomu, aby využitkoval svých rozumových schopností tím, že mu bude ukázána jeho vlastní zodpovědnost jakož i úděl, jenž mu vykázán ve Vesmíru Bytí.

4. Obnoviti prvotní Tradici, dnes přeměněnou, zkomolenou a ztracenou, a spojiti Vědu s Theologií na společném rozumovém základě;

5. konečně ukázati, že nynější smrtelnost a úpadek ve stáří jsou úkazem abnormním, nepřirozeným a dočasným a že svým vývojem je člověk s to se svými starými právy dojíti i

ÚPLNÉ NESMRTELNOSTI.

13. 60 hl. ant.

Ročník I. Č. 1. Listopad 1907.

KOSMICKÉ ROZHLEDY

Předplatné:

Půlletně . . . K 3·50
Ročně . . . „ 6·—

Redakce a administrace:
ŽIŽKOV,
Táboritská ulice
čís. 5.

Prohlášení.

Otiskování článků v tomto listě uveřejněných bez zvláštního svolení jest zakázáno, a autoři vyhražují si veškerá práva autorská i překladatelská (i pro Švédsko a Norsko). Žádosti za autorisaci buďtež adresovány redakci tohoto listu, jež obstará další.

Toto opatření, jež má chrániti spisy kosmické před zbytečným znetvořováním, nebude nikterak na překážku těm, kdož v nich naleznou zálibu; neboť bude každé žádosti o autorisaci vyhověno, kde jen bude lze, a svobodomyslnost, se kterou udělíme každému právo žádané ukáže, že nechceme nikterak monopolisovati učení, jež nutně má býti všeobecným. S druhé strany bude míti toto učení u čtenářů tím více váhy a ceny, že opatrné řízení dovede od něho vzdáliti veškerý šarlatanism a všechnu často velice osobní — reklamu.

Toto opatření se ovšem vztahuje toliko na ***otisky*** *z našich článků a ne na rozbory, zprávy a kritiky.*

Symbolická značka, otištěná v čele tohoto listu, jest zákonitě chráněna a zanesena ve Francii a učiněna opatření, aby byla chráněna i v Rakousko-Uhersku.

—⊟—

Čtenářům!

List náš jest hlasatelem Kosmické Filosofie —; filosofie staré jako svět, filosofie, na které veškeré lidstvo spolupracuje od svého objevení se ve Vesmíru Žití, ke které cílí snahy všech probudilých, tušících a poznávajících právo všeho, co jest, na uspokojení úplné, omezené toliko láskou k těm, kdož žijí vedle nás a s námi rovněž po uspokojení prahnou; láskou to, která omezujíc veškeru jednostrannou nadměrnost, jest sama největším blahem, největším uspokojením, neboť rozšiřuje život naší bytosti na Bytí veškeré, nekonečné, nevystihlé a nevyčerpatelné.

Svým listem nechceme vstoupiti v zápas s nižádnou bytostí dobré vůle: naší vírou jest, že každá cítící bytost jest spolupracovníkem na Velkém Díle Vesmírného Žití, jsouc sama nezbytnou součástkou nesmírné Bytosti, kterou jest celý tento Nádherný Kosmos, vznešený Svět Bytí.

Kosmická Filosofie neomezuje se ani na Ducha ani na Hmotu, ani na Absolutno, ani na reelno — zahrnuje v sobě veškeré složky Bytí, Bytí možného i Bytí uskutečněného. Odtud její jméno; *Kosmos* značí výraz veškeré krásy — jako naše *Svět* značí souhrn všeho co je svaté: Svatý Svět; — a Kosmická Filosofie jest výrazem onoho ducha pravdy, onoho Ducha Posvětitele, „jenž přijíti má, aby posvětil svět Bytí, tak aby nebylo nic nesvatého v něm z toho, cožkoliv jest a co může býti.“ Ve tmách minulých dlouho byl člověku zavedenému Svět výrazem zvrhlosti, výrazem pádu, výrazem ďábla, výrazem opovržení, otroctví a duševního malomocenství, výrazem prokletí člověka klesléh a zneuctěného hříchem a zpronevěrou; Kosmická Filosofie snaží se ukázati člověku vyspělému, člověku sebevědomému, člověku probuzenému, že dalek toho, aby byl „skvrnou na světlém rouše Hospodina,“ jest Svět výrazem a souhrnem všeho svatého a všeho krásného, Svět svatý a Kosmos krásný; harmonický to výraz Vesmírného Bytí, jeviště Života Vesmírného, žití, které je zároveň i božské, i přírodní i lidské.

Vesmír, Svět, Kosmos, harmonický výraz Vesmírného Bytí, harmonické jeviště Života Vesmírného. — Nuž, takový je Vesmír v podstatě své a ve svém cíli. Dnes není tomu zcela tak. Svoboda jest jednou z podstatných vlastností Bytosti — a svoboda nutně vedla k dočasné jednostrannosti, k dočasné výstřednosti některých složek Vesmírné Bytosti, složek, které jsouce svobodny voliti z daných mož-

ností, upadly v nadměrnost jednostrannou zanedbáním některých podstatných svých stránek. Harmonická Úplnost jest cílem Dění — a v uskutečňování této Plnosti došlo místně k nesouladné jednostrannosti. Výstřednost jest jediným myslitelným zlem ve svaté říši Světa; nic, co v skutku jest, není špatné, nic není v podstatě zlé. Kosmické Filosofii vše je svaté, nezná nízké, nedůstojné hmoty ani vyššího nad ni ducha — zná různé jen složky Vesmírného Bytí. Nezná také zatraceného a opovržení hodného ďábla, zná jen velké a malé bytosti, jež jednostranně uživše své svobody upadly v jednostrannou nadměrnost, a jichž jednostrannou činností trpí svět, jako ony samy trpí nedostatkem rovnováhy a oním prázdnem, jež nutně zbývá tam, kde zanedbána podstatná složka, hlásící se k platnosti, k plnosti bytí. — Hle, toť stručně jedna část našeho kreda — chcete-li je tak nazvati. A proto je naším cílem napomáhati k urovnání nesrovnalostí, k dosažení rovnováhy, k zlepšení okolností životních, jež dnes tolik jsou poškozovány nadměrností, přehnaností, výstředností a hlavně jednostranností snah.

Náš Život odehrává se v Čase, a v životě vše má svůj čas; v životě našeho plemene nadešel čas, kdy počíná rašiti rozum, kdy intelligence plnou silou hlásí se o své právo. Nejsou to více jen výmineční jednotlivci, kdož zabývají se konečnými otázkami bytí, ale lidstvo celé v nejširších svých vrstvách probouzí se z posavadního spánku. V životě zemském nadchází doba změny.

Leč zlepšení ovzduší myslového, nervového a fysického i ostatních podmínek potřebných k ustavičnému pokroku pomocí života a skrze život k individualisaci rozumnosti má cenu jen potud, pokud jsou lidské bytosti s to, přijmouti vliv těchto zlepšených podmínek a rozechvěti se jejich účinkem. Zvučí-li prostorem ton, rozezvučí se ozvukem jen struny s ním harmonicky naladěné; tak jest i nutno, aby bytost lidská přiměřeně byla utvářena, má-li se ozvati a rozezvučeti pod působením sil a vlivů kosmických. Bez tohoto přijetí a bez této odezvy jsou nejpříznivější podmínky jako zrno obilné pro zemi vyprahlou, ve které mu nelze vzklíčiti, jako sluneční světlo pro oči slepé, jako zvukové melodie a harmonie hudby pro uši hluché.

Dvě věci jsou nutny ke každému přijetí a každému ozvuku: poctivá upřímnost, která je půdou, bez které nemůže vzklíčiti nižádné zrno dobré, a ustavičná toužebná vůle vyvinouti se přijímáním a ozýváním.

Nikdo nemůže toužiti po něčem aneb chtíti něco, čeho nezná: proto je nutno těm, kdož tak dlouho byli okolnostmi oslepováni, ukázati, jaký je rozdíl mezi *nepřirozeností*

a přirozeností, mezi *sentimentálností* a *milosrdenstvím*, mezi *věřením* a *věděním*, mezi *politikou* a *moudrostí*. Jest nutno seznámiti lidi dobré vůle se základy sociologie v pravdě přirozené, protože Kosmické, protože odpovídající zákonům, jež ovládají vesmír celý a tudíž i život člověčenstva i člověka. Jest nutno seznámiti lidi dobré vůle s poznatky a s názory, jež jsou s to státi se zářným střediskem probuzení, státi se oživujícím jádrem duševní organisace lidské společnosti, která počíná až do nejhlubších svých vrstev chápati, že život lidský, byť podléhal zákonům přirozeným, přece není omezen na zákony pouze živočišné, ale je určen uskutečniti v sobě i to, co bylo kdysi toliko snivým ideálem pouze několika málo výminečných, vzácných velikánů ducha.

Neboť jedno je jasno: Zašla doba, kde hrubá moc, kde donucení, kde neuvědomělost a zděděný zvyk, kde hrozba neznámé budoucnosti a hrůza před nedostupnými mocnostmi nadpřirozenými mohly tvořiti středisko organisace společenské. Zašla doba nejasných očekávání a mlhavých mátoh, jež nikomu více neimponují; zašla doba, kde se lidstvo řídilo dle theorií, jichž nechápalo. Dnes lidstvo odrůstá metle svých společenských, duševních, duchovních, mravních i rozumových chův a cítí se schopným říditi se dle svého vlastního uznání, dle vlastní zodpovědnosti. Společenský život nemůže více prýštiti z nadoblačných theorií: lidstvu je potřebí lidí, opravdových, živoucích a cítících, lidstvo i život milujících a chápajících lidí, skutečných lidí, ozářených ne aureolou neznámé autority, ale plamenem své vlastní vroucí lásky ke všemu, co žije a co tlačí se ke světlu, dychtivo státi se projevitelem, nositelem a uskutečňovatelem odvěkého Ideálu. Ne více mlhavý ideál theorie, ale opravdoví lidé mohou dnes býti lidstvu duševní a mravní oporou, tvořice opravdové, živoucí středisko, schopné vzrůstati a rozvíjeti se společně s lidstvem a v jeho čele.

Ve jménu lásky a pro lásku k věci, které sloužíme, pozdravujeme s hlubokou oddaností a opravdovou radostí ty, kdo již vědomky či nevědomky tvoří střed tohoto jádra, bílé světlo ohniska. A z nich hlavně ženám vnímavým projevujeme svoje uznání za vznešenou a neochablou oddanost, se kterou zaněcují a vytrvale, horlivě udržují s velkými obětmi rozumovými i psychickými posvátnou svítilnu Milosrdenství a Pravdy, která osvěcuje svatyni, odrážejíc a rozšiřujíc záři Božského Osvícení, Nedílného Citu, Svrchovaného Rozumu. Pravé dcery „Hestie“, vy a jenom vy jste Vestálkami, jenom vy můžete živiti svatý oheň domácího krbu, svatý oheň citu, nejenom v důvěrném kroužku

jehož jste skutečnými bohyněmi, ale i ve středu země, která je naším dědictvím a naším domovem; jenom vy můžete nás uvésti ve styk s citovými středisky říše hvězdných bání, jež tvoří hmotnou říši Lidstva Úhrnného. Jak velkolepé je toto dílo vaše!

Jako pro starodávnou Hestii není ani pro její vzácné, řídké a čisté dcery potřebí chrámů sdělaných rukou lidskou, protože jejich chrámem je Cit, oděný rouchem duchovním, rozumovým a životním, rouchem nesmrtelné krásy.

S citem lásky zdravíme všechny, kdož náleží a budou náležeti k Filosofii a Hnutí Kosmickému: zveme je k podpoře našeho listu, jehož účelem jest pomoci člověku, aby myslil sám a samostatně a pracoval takto na svém vlastním vymanění a osvobození.

Kdož pozorují příznaky doby nemohou nepozorovati jednak vždy rostoucí škarohlídství a pessimismus, zastiňující člověčenstvo jako miasmatická mlha, plná horečné zimnice, jež zakrývá jas a radost naděje, ochlazujíc žár touhy, která je ostnem vůle a energie; jednak stále rostoucí rozechvění a neklid, spůsobený nespokojeností s nynějším stavem věcí.

Byť byly tyto bezprostřední účinky sebe méně žádoucí, jest jejich příčina sama o sobě příznakem jitra rozumového dne, jenž v té míře, ve které poroste jeho světlo, připraví cestu k individualisaci inteligence.

Věk bezstarostného užívání dobré potravy, pohodlného šatstva, příjemného obydlí atd. se strany bohatých, věk tupé spokojenosti těch, kteří pracovali s bolestí za svůj chléb, byl nahražen všeobecnou nudou, únavou a nespokojeností. Je tomu sotva sto let, co se většina lidí spokojila kráčením ve šlépějích svých otců, nedychtíc po ničem dalším; nepřerušujíce rutinu existence přijímali věřící bez otázek, co jich kněží a pastoři jim hlásali o životě záhrobním, o cestě a prostředcích, jak vstoupiti za jeho závoj ve zdraví a bezpečí; obchodníci byli tiši, pokud se jich obchod dařil; neodvislí byli hrdi a spokojeni svou autoritou nad těmi, kdož od nich byli odvisli, a téměř celý svět mlčky přijímal stávající poměry náboženské, mravní a společenské ve svém okolí jakožto věc samozřejmou. Dnes změnilo se vše: stávají se stále početnějšími lidé všech tříd rozumových i společenských, kteří dříve se táží a zkoumají než přijmou theorie náboženské, kteří se hlásí o právo na chléb poznání, na místo pouhé, důvody neopřené víry. Ponenáhlu, ale jistě nejvyvinutější dělníci bouřného moře života vyprošťují se ze stavu živočichů následujících spokojeně vůdce svého stáda a hledají, jak by se nejlépe stali

svobodnými následovati svého vlastního pudu, vlastního vnuknutí, touhy, intuice aneb náklonnosti. Věky zlatý, stříbrný, železný a ostatní, jež prý sledovaly jeden po druhém, byly nahraženy věkem, jejž myslitel jeden pro pessimismus lidstvo tak těžce tížící nazval *věkem olověným*, o němž napsal snad prorocky: „Veškerá radost je zkalena, veselí země zmizelo". Leč v poměru k tíze, jež hrozí rozdrtiti všechny, kdož jsou pod ní a snad právě pro tuto tíhu, jako fénix z plamenů zdvihá se vůle a touha po světle a po pružnosti, a kdož jsou s to pohlížeti na věci tak jak jsou, pohlížejíce na ně bez osobních brejlí, chápají, že právě když zrno leží v zemi zdánlivě v rozkladu smrti, vzrůstá moc slunce jarní rovnodennosti a zrno, jehož tvrdost zkrušena, pociťuje jeho moc a obrazně slyší hlas volající: „Život tvůj budiž projeven:" a život dosud dřímající se projevuje.

Pravdivo je přísloví: Unášená stébla slámy ukazují, kterým směrem teče řeka. Všeobecná nespokojenost a nespořádané, ustavičné snahy lidí hledících se vynořiti z období zdánlivě spícího, jsou – byť zápas a vytrvalost nutně působily utrpení – zárukou zory nového rozumového dne. *I nepřítel o dračích hlavách, nyní známý pode jménem nervósnosti jest zárukou naděje pro nejbližší budoucnost, neboť dokazuje, že se ze své dlouhé a smutné ztrnulosti probouzejí jisté důležité síly a součástky naší bytosti, takřka znovunarozené v bolestech smrtelného zápasu a za protestního křiku, jenž tak často provází probuzení se k žití v novém okolí a k cítění nových poměrů.*

Každý přechod je obecně provázen utrpením; a dnes se nalézáme v předvečer nesmírného přechodu, jejž předvídaly tradice všech věků, všech národů a všech plemen, obratu, jenž jak se zdá, dosud nikdy se neudál v člověčenstvu od dob jeho prvního úpadku: *a vědomí, že jest tomu tak, jistota že proud přílivu, jenž byl tak dlouho na překážku lodici člověčenstva, obrátil se a bude od nynějška pomáhati člověku aby pokročil stále rychleji k přístavu svých tužeb a svých nadějí, pomohou velice k zjednání časů lepších, ač dosud ani vlny doby nejsou klidny, ani větry tak příznivy, jak budou v brzku.*

Za posledních 1800 let bylo modou otevírati člověčenstvu pohled jenž *počíná odsouzením a končí hrobem*, a podpory kultů, zákonníků a zvyků nemohou se dosyta nakřičeti: „Totoť jest jediná cesta! Kráčejte po ní!"

Dnes otevírá se před člověčenstvem jiná a zcela jinačí cesta: přímá a nekonečná cesta, jež *počíná vývojem a vede k celkové nesmrtelnosti.* Poznání učí člověka prosté, tak

snadno pochopitelné pravdě, tak staré a vždy nové: „Jste živoucím chrámem Božského Obyvatele." „Království Boží je ve vás." „Nerovnováha, výstřednost vešly v svět a nesmrtelnost jest její účinkem, ale co je smrtelno má býti přioděno nesmrtelností."

Bytosti a útvary utvářené z nejhutnější (fysické) hmoty ztrácejí po čase vesměs svůj individuelní tvar, rozpadají se v součástky, umírají. *Hmotné útvary mohou býti udrženy v celistvosti toliko působením individualisované vůle, individualisované intelligence.* Intelligence vesmírná, rozlitá po všem, co žije, dostupuje vývojem individualnosti, stává se osobitou, nabývá svého vlastního, svérázného charakteru, a rázu; a jediná bytost, jež svým životem jest výrazem určitého, svérázného Já, z níž září vlastní, osobitý život, je s to udržeti svou vyšší individualitu při rozkladu zevní formy. Neboť jak může potrvati jako rozlišené individuum, co i v těle a žití obecném duševně splývalo se svým okolím? Proto staří zasvěcenci hlásali, že i nesmrtelnosti individuelní duše nutno je si dobýti! Pro ty, kdož nedospěli opravdové individualisace, znali jen pantheistické rozplynutí.

Toto pochopiti je první prací každého, kdo touží po opravdovém, sebevědomém žití; *jedině sebevědomá práce za nalezením vlastní své osobitosti je zárukou vítězství.*

Odtud neocenitelnost poctivé upřímnosti a opravdovosti, odtud smrtonosnost jedu různých nepřirozených věr, zákonů, zvyků a mravností, jež spínajíce jednotlivce ve svěrací kazajku „obecného mínění" znemožňují každý osobitý projev a *činí opravdovou upřímnost,* to jest svéráznost vlastního žití, *v praksi nemožnou.*

„*Znej sebe* sama!" zlaté pravidlo moudrosti nabývá tímto pochopením plné své ceny. Cena života není v tom, čemu jsme se naučili dle cizích vzorů, ale v tom, jak jsme dovedli svoji vlastní bytost, své vlastní jádro uplatniti ve svém žití, konání, myšlení a cítění, jak jsme dovedli nalézti sebe samého. —

Často nám bylo slýchati ztížnosti mnohých, že nemají kdy věnovati se rozjímání a přemítání, ani věnovati se, jak se doporučuje, v určité hodiny klidu aneb pohroužení v sebe samy. S dobrou vůlí a praksí je často možno rozjímati při práci, a některá zaměstnání snadná a příjemná dokonce k meditaci napomáhají. A krom toho, jeden z nejblahodárnějších účinků nervové rovnováhy jest onen, jejž popisuje Saul z Tarsu: „Naučil jsem se ve všech okolnostech, v nichž se ocitnu, býti v klidu, nedovoluje ničemu zevnímu oblouditi aneb rozrušiti můj rozum, přesvědčen že ani nehody života pozemského ani odchod z něho nemohou mne

odloučiti od Pathetismu (Citu) a Rozumu Vesmírného, jenž jest ve mně skrze Pomazaného Pomocníka, jemuž jsem z části oděvem a projevením."

Jest pravda, že jisté podmínky jsou zdánlivě příznivější, jiné více na odpor individuelnímu vývoji; ale nic nemůže překážeti pokroku upřímných a opravdových a těch, kdož jsou dobré vůle; a čím větší jsou překážky, tím zářnější je vítězství, dle slov: „V poměru k překážkám které jste přemohli je záře vaší aurické koruny."

Nechť se nikdo nemýlí a nikdo nechť neztrácí odvahu pro to, že nemá času odati se klidu a studiu; nikdo není zodpověden za okolnosti, nad nimiž nemá moci, ale toliko za ty, jež si utvoří sám aneb jimž dovolí, aby proň byly utvořeny. Nikdo není tázán, zdali chce býti počat a zdali se chce zroditi, nikdo není zodpověden za prostředí ve kterém bez své vůle se vynoří, třebas že s podivnou logikou se od něho čeká, aby děkoval Bohu a svému otci a matce za svou existenci i tehdy, když je sebe tvrdčí a trpčí. Nikdo není s to upraviti svůj původ, své schopnosti citové, duchovní (mravní), rozumové a životní, stejně jako nikdo není s to upraviti okolnosti za nichž se zrodil; ale jest v moci každého provésti to nejlepší, co v daných podmínkách může: a světlo jasné a čisté, byť bylo sebe menší, jest užitečnější než elektrická lampa obloúková pod kbelcem aneb zastřená v husté mlze. Přihází se někdy, že filosof aneb dítě genia vydělávají pracně svůj chléb v potu své tváři, kdežto často hlupáci ovládali společnost a dělali zákony; ale žádná útrapa nemůže postihnouti Božské Světlo Citu a Rozumu, jako žádná výzbroj moci a zevní slávy je nemůže rozmnožiti; dle svědectví zasvěcence: „Jest jen jediná královskost, jediné šlechtictví: šlechtictví Rozumnosti."

* * *

Máme za dobré hned z předu odpověděti na některé naskytající se otázky veřejnosti: „Kosmické Hnutí! Jest to Brahmanismus? Jest to Semitismus? Jest to křesťanský Esoterismus? Či Musulmanismus? Či Polytheismus?" atd., atd. Nelze nám položiti vůči všem, kdož se zajímají o Hnutí, dosti důrazu na první větu Základu Kosmické Filosofie: *„Hnutí Kosmické je čistě filosofické,"* to jest, jest projevem čistého bílého světla (soph čili sofia), z něhož všichni sektáři zachytili některý paprsek pravdy, paprsek, s nímž jednotliví zakladatelé sekt a rozkolů cítili právě největší příbuznost.

Religiosismy a všechny ostatní „—ismy" mají právo na úctu v poměru, v jakém v nich obsaženo světlo mou-

drosti; a to jen a jen v poměru k tomu; dle myšlénky, kterou oděl ve slova poslední z velkých veřejně projevených Zasvěcenců: „Říkáte: Jsem Cephasův, jsem Saulův. Což se Cephas první pro vás obětoval? Což jste byli zasvěceni ve jménu Saula? Což Brah, Azertní*) projevitel projevených sil Jediného a Nedělitelného, jest dělitelným?"

Nehledáme proselytů; naopak, přejeme si, aby každý upřímně a opravdově byl projevovatelem onoho světla, které nalezne ve své zvláštní sektě či soustavě, *tak dlouho, pokud jej to* uspokojuje. *Kosmická Filosofie jest jen pro ty, kdož nikdy nebyli aneb kdož přestali býti uspokojeni.*

Individuelní intelligence jest mírou individuelní žízně po poznání, jež vede k moudrosti. Kosmická Filosofie a Kosmické Hnutí nejsou míněny, aby znepokojily nikoho: vývoj jistých vzácných individuí z protoplasmické nesmírnosti aneb z různých řádů a tříd neruší ohromnou většinu, jež je spokojena se stavem stávajícím; proto těm lidem zřejmě dobré vůle, kteří praví, že vidouce pravdivost a krásu Kosmické Filosofie, nemohou ji přece přijmouti než dle míry, v jaké souhlasí s jich atavismem náboženským, mravním aneb společenským, jenž je uspokojuje, odpovídáme: *„Zůstaňte v tom a s tím, co vás uspokojuje!"* Neboť Kosmická Filosofie má za to, že *nepřirozené, protože nežádané* vlévání sil a tudíž i nenormální rozvoj jest porušením jediného její zákona, zákona milosrdenství. Jako náprstek nemůže pojmouti obsah lžíce, jezero obsah moře a moře obsah oceánu, stejně jest tomu i s různými stupni a třídami lidskými. Plnost znamená uspokojení. Čím větší jest podajnost a tudíž tažnost individua, tím snazší je vyplnění (jako se málem plynu vyplní pružný balonek) a tudíž i uspokojení. Uspokojení plyne z pocitu osvícení, jež sídlí v nás v plné míře našich schopností ozvučných, omezeno pouze našimi schopnostmi, samo v sobě neomezeno, svobodno, nevystiženo, věčno.

Kosmická Filosofie, objímajíc Bytí veškeré, obsahuje v sobě vše, co podáno jest jednostranně ve všech možných „—ismech"; neboť není lidské představy, aby neměla za podklad zrnko pravdy. Odděliti toto zrnko pravdy od plev a podati je zdravé, zbavené zkomolenin, jež na ně navěsila

---

*) Azerte (Aretz Mojžíše), jest výraz, jímž se označuje konečná hutnost látky, Hmota Fysická, utvářená v tělesech nebeských za sídlo lidstva. Azerte není jen naše země, ale fysická bydliště světová vůbec. *Redakce.*

doba a různá prostředí, jest úkolem každého, kdo chce viděti ne cizími brejlemi, ale vlastním nezkaleným okem. A list náš obral si za úkol, napomoci každému, aby se stal schopným viděti samostatně.

PRAKTICKÝ VÝKLAD VĚT

jež tvoří

ZÁKLAD KOSMICKÉ FILOSOFIE.

I.

Jest jenom jediný zákon Milosrdenství spojeného se Spravedlností.

Jeden z filosofů, hluboký zkoumatel lidské přirozenosti, pronáší o sobě samém toto svědectví: „Bez zákona neznal bych hříchu: ale nyní není pláště takového, aby zakryl mé hříchy.“ (Saul z Tarsu).

A dále: Zákon zabíjí, ale pathetism (citovost) obnovuje život.“

Jiný filosof praví: „Počet přestupníků je poměrný k počtu zákonů.“

Tvrdívá se, že zákony civilisovaného světa jsou založeny na zákonech, o nichž se má za to, že jich původem jest Božství, které promluvilo s Hory Sinai (ač ve skutečnosti tam promluvena toliko tři slova). Při podkladu těchto zákonů zapomíná se obecně na důležitou okolnost: že v pravdě nebyly dány člověčenstvu veškerému, ale jen těm vyvinutým, kteří vyšli z vyvinutých (Misraim), a kteří, ač mezi nimi prodleli po čtyři časová období (ve zlidovělé Tradici přeloženo: čtyři sta let), byli napotom, nežli se mohli přiblížiti k vrcholní výši čili k vyššímu stupni, podrobeni kázni po čtyři období kratší (přeloženo: čtyřicet let). Úpadek tradice byl příčinou „všelikého zla, jehož dědicem je tělo“, a není většího utrpení, trápení a otroctví nad ono, které spůsobem tím, že byl široký dav člověčenstva, většinou dosud nevynořeného nad úroveň lidského živočicha, podroben pravidlům daným původně člověku vyvinutému, božskému a lidskému; utrpení to, které vykla-

dači těchto zákonů a ti, kdož jich takto použili, ještě zvětšili a rozmnožili, až učinili život téměř nesnesitelným, protože ti, pro něž jich bylo užito jsou po většině neschopni přijmouti a zachovati většinu z těchto zákonů.

Tak ku př. vezměme nynější výklad prvého zákazu: zapovídá se bezbožnost (vlastně neuctivost k věcem božským), modlářství, pověra, rouhání čili zhrdání Bohem a věcmi svatými, uctívání všelikých útvarů, víra domnělá, úkony pověrečné, to jest takové, jimž se připisuje moc, kteréž ve skutečnosti nemají, profanace či neuctění osob, místa, aneb věcí posvěcených Bohu. Tento prvý zákaz bylo by lze zachovati, kdyby lidstvo všechno ctilo jediného Boha; ale pohlédněme na člověčenstvo jako na celek: tolik různých sekt tu dává přednost svým vlastním Božstvům před jinými, nedbajíc Božstev soupeřských; a tudíž přívrženci jich nutně neváží si ani míst a věcí k jich uctívání určených; není-liž tu vzájemná bezbožnost trochu všeobecná? A nejen že ctitelé různých Božstev, vtělených aneb méně hutných, pohrdají všemi Božstvy jinými než svými vlastními, ale pohrdají i vším, co s tím souvisí, tak že pro posuzovatele stojícího nad sektami zmatek je nekonečný. Vezměme za příklad evropskou profanaci chrámů Brahmy či Budhy v Indii a Číně, a v Evropě samé různá historická zneuctění a olupování staveb církevních, jimiž se navzájem stíhali protestanté a katolíci, a klatby a mučení, jimiž obě strany stíhaly navzájem hlasatele vyznání protivného.

Jest pochybno, zda kdo, byť byl sebe zvrhlejší, dopustí se kdy zneuctění *předmětu, jejž pokládá za svatý*; tak zvané rouhání obecně záleží ve zneuctění něčeho, co jiní mají za posvátné, co však přestupník sám považuje za modlářství, protože je to posvěceno jinému Bohu nežli Bohu jeho, a tudíž, *z jeho* stanoviska, Bohu falešnému či vůbec ne Bohu.

Všeliké uctívání forem utvářených spadá pod nynější výměr modlářství. Jest více než pochybno, zdali existuje lidská bytost, aby nechovala v úctě někoho neb něco, k čemu chová nejněžnější příchylnost; přes všechny theoretické rozklady hraje tento předmět v praksi hlavní úlohu (aspoň ve chvílích, kdy vášeň a popud vládnou svrchovaně), a Božstva ustupují vůči němu do pozadí, ač-li si bytost lidská vůbec na ně vzpomene.

Pověra jest vymezována jako víra domnělá a jako úkony, jimž se připisuje moc, které ve skutečnosti nemají. Všechny osobní víry jsou pouze domnělými v očích každého, kdo sám této víry nesdílí; a pak, *často jest to právě víra*

v jisté úkony, jež jim dodává moci, což dokázáno tolikerými vylíčeními, zvanými od jedněch zázračnými, od druhých pověrečnými.

Vidíme, že *bezbožnost, modlářství, pověra a rouhání*, z něhož se člověčenstvo navzájem obviňuje, *jsou přímým účinkem uctívání něčeho, co má tvar*, protože již sama láska k Božstvu *individuelnímu* a tudíž *Konečnému* činí, že ctitel zhrdá neb odsuzuje Božstva ostatní a má jich ctitele, kteří zhrdají zase Božstvem jeho, za bezbožníky a rouhače, zve je modláři a jich úkony pověrou.

A dále, k uctění svých individuelních Božstev pokládalo vždy lidstvo za důkaz horlivosti a za povinnost káceti modly, jimž klaněli se druzí. A tak rozkol v Božstvech vedl k rozkolu člověčenstva.

* * *

Jiný zákaz zapovídá rušení slibu daného ve jménu Božím; a takovýto slib jest závazný jen, je-li učiněn za dobrým účelem; je-li naopak učinén ze zlé vůle, tu jeho splnění přidává nový hřích ke hříšnému slibu. Protože zlo a dobro jsou pojmy poměrné a přesně nevymezitelné, jest tento zákon náramně pružný a vyžaduje moudrosti Šalomounovy aneb Solonovy, má-li ho býti užito k spravedlivému posouzení. Týž zákon zároveň zakazuje dovolávati se při slibu nějaké věci pozemské. Původně vztahoval se tento zákaz k čemusi zcela jinému: k hierarchickému vyvolávání bytostí mimofysických a účel jeho byl dvojí: předně měl umožniti, aby od těch, kdož k tomu byli autorisováni, byly seznány zvláštní schopnosti a osobní moc vyvolavatele působícího bez cizí zevní pomoci; za druhé mělo se zameziti, aby dovoláváním se někoho jiného neuváděl vyvolavatel svého pozemského spojence v nebezpečí, v něž se často sám svévolně přivádí. Vyvolávání božstev, to jest bytostí nadfysických, bylo dovoleno toliko v případech nezbytí, kdy v souhlasu s milosrdenstvím a spravedlností bylo zákonitě přípustno či dlužno za účelem velikým a vážným dovolávati se jistých přísudků Vesmírné Příčiny jakožto svědků poctivosti, upřímnosti moci aneb odanosti.

Dnes jest lhostejno, zda-li se kdo dovolává Bohů na nebi či útvarů na zemi, prostě proto, *protože lidé ztratili sílu, která dodávala jich volání působnost*, činíc je vnímatelné pro ty, jichž se dovolávají; sliby nucené jsou neplatny, protože nejsou dobrovolny; sliby zachovávané z pověrčivosti jsou nezákonny z téhož důvodu; a kdo jest upřímný

a poctivý bude vždy vázán svým slibem více než přísahou učiněnou ve jménu některého božstva, protože jest vždy možno, aby ztratil víru v ono božstvo, kdežto jeho já mu zůstane vždy. A tak jest tento zákon sice nebezpečný pro menšinu, ale zbytečný neb marný pro většinu člověčenstva.

* * *

Třetí zákon, daný vyvinutým, vybraným z vyvinutých, vztahuje se původně ke vzláštní vzpomínce, a *jeho význam jest*, pro *obecnost nynějšího člověčenstva, skrytý,* protože nedostupný jeho vnímání.

Co do oné části tohoto zákona, jenž radí klid člověku i zvířatům, stačí uznati, že pro svět křesťanský je tento zákon po většině zastaralý; a jestliže si člověk dopřeje v neděli (jež je dnem prvním a ne sedmým) lepší oběd než jindy, opravdu v klidu mohou jej ztráviti jen, kdož nepracují. Klesající učitelstvo zákona vykládá tento zákon takto: „Nemáš konati práce služebné, ale máš konati práci náboženskou." Starý zákon vyžaduje výslovně zdržení se *všeliké práce*. Zákon přeměněný a zprofanovaný zavazuje věřící k činnosti *duchovní a myslové,* k časnému vstávání a k putování k budovám jich bohoslužby: což vše je v přímém odporu s klidem. Prohlašuje za práci služebnou onu práci, kterou národy získávají své živobytí — a při tom, čím více toto zákonodárství zavládne ve které zemi, tím více tam práce a tím větší tam nedostatek obecného odpočinku v tento den. Jest tedy tento zákon pro praksi nevčasný.

* * *

Vzhledem ke čtvrtému zákonu dlužno poznamenati, že nižádný zákon není s to vzbuditi k někomu úctu. Mnoho je lidí neschopných ctíti vůbec někoho, ani ne sebe samy; ale kdo je schopen tohoto krásného citu, užije ho nejprve k rodičům, ač-li rodiče sami neučiní úctu nemožnou. Mimo tento přirozený a nutný průběh věci, na které žádný zákon ničeho změniti nemůže, mají rodiče vážnou zodpovědnost ke svému potomstvu, které uvedli na svět, kdežto děti naopak nejsou svým rodičům zodpovědny snad již pouze proto, že jim dali život. Jaký nárok má muž či žena na úctu pouze proto, že k vůli vlastní vášni aneb rozkoši dali vznik potomstvu, pak-li že mu nepodali prostředků aby jeho existence byla šťastnou, ano snad jestliže pohlíželi na

příchod tohoto potomka jako na nutné zlo a nevítaný přívažek jich rozkoše.

Nikdo nectí rodičů proto, že mu to bylo přikázáno, nikdo kdo je schopný tohoto citu neupírá ho těm, jimž děkuje nejen za život, ale i za výchovu, výcvik, radu a dobrý příklad, což činí z života věc drahocennou. V hierarchickém výkladu se praví, že pod označení rodičů patří i ti, kdož jsou přioděni nějakou autoritou ve státě neb církvi; celkem tedy je tento zákon namnoze zbytečný — tam, kde je úcta přirozena; namnoze marný — kde je neschopnost k citu úcty; namnoze nemožný k zachování — kde ti, kdož mají býti ctěni, úctu znemožňují.

Tento příkaz je provázen (snad pro obtížnost zachování) i slibem dlouhého věku v zemi, kterou (dle písma zobecnělého) „pán Bůh tvůj tobě dá."

Každý pozorovatel může se přesvědčiti sám, že úcta k rodičům není zaručným lékem k prodloužení života; snad proto, že ti, kdož tento zákon zachovávají, nebydlí v zemi, která jim byla určena právem božským, ale v zemi, kterou urvali svým sousedům. Ať jest tomu jakkoliv, jestliže odměna slíbená plněna není, není ani snaha pro její získání závaznou, neboť nikdo nekoná práci, která mu nemůže opatřiti očekávaný výsledek. Jest nutno poněkud lépe rozlišovati věci, které jest konati z ponuknutí rozumu aneb citu, a věci konané k vůli slíbené odměně. Původně *ve své formě esoterní* tento zákon, daný lidem vyvinutým, vztahoval se na to, co dnes jest matně známo pode jménem „uctívání předků" a tu plnění příkazu vskutku přirozeně přispívalo k dlouhému žití.

* *

Co do pátého zákona nutno vzpomenouti, že v prvních rouškách posvátného jazyka mělo svůj zvláštní význam netoliko každé slovo, ale i každé písmeno, nehledě ani ke značkám na pohled bezvýznamným, jež těm, kdož k nim mají vysvětlení, jsou jako klíče k nejhlubšímu poznání.

V zákoně přepsaném „Nezabiješ", jest ze sedmi slov značících zabíjení zvoleno slovo RZH. Starý ethiopský vykladač dí: „Kořen RZ značí zlomek něčeho, co bylo rozdrceno, přelomeno; značka H, k vůli níž, jak mnozí praví, je tento zákon pátým (jeť H v symbolické abecedě pátou značkou) značí *trpnost*, *passivnost* a ve smyslu širším *tvárlivost* a *to, co je tvárlivo*. Starý výklad celého slova je: „Neučiníš zlomků z trpného čili z tvárlivého." Ať je tomu jakkoliv, vzhledem k tomu, že každé slovo bylo po-

važováno za ztěžejně důležité ve staré tradici, jest zřejmo. Že k pochopení ducha její zákonů (i předpokládáme-li, že jsou doslovně přeloženy) je nutna hluboká znalost t. zv. okkultna, to jest oněch závojů, ve které jsou zahaleny jazyky posvátné.

Jiný, novější filosof poznamenává: „Příkaz: Nezabiješ! není srovnatelným s nynějšími podmínkami individuelního života, jejž udržujeme pohlcováním jiných bytostí. K zachování tohoto zákona by nestačilo abychom se zdrželi pojídání masa a ryb, aneb vajec a mléka, aneb plodů a semen rostlinných; bylo by se nám zdržeti i dýchání a pití vody, ano i chůze polem, protože vzduch, voda i země jsou plny individuelních bytostí, namnoze vysoce organisovaných, jichž život ztravujeme každým okamžikem.“ Který je tedy pravý význam tohoto na pohled nelogického zákona? Podává jej Egyptský Mág Kelauchi, řka: „*Tento zákon byl dán vyvinutým, kteří vyšli z vyvinutých, k zamezení vyvolavání pomocí obětí lidských a zvířecích, kterýmžto prostředkem mohli se vyvolané mocnější bytosti odíti hutnějším tělem a projeviti se, často — dle schopností vyvolatelových — tak, že byť oděny a projeveny životní silou býků, ovcí, koz aneb i ptáků, mluvily hlasem lidským a přijímaly vlastnosti a myšlénky lidské. Z tohoto vyvolávání pomocí krvavých obětí vzešla nejen abnormální a nepřirozená moc vyvolatelova, ale ti, kdož nejméně toho zasloužili, nabývali veliké vážnosti a vlivu v lidu, mezi nímž konali zdánlivé zázraky. A vzcházelo z toho i tělesné zmatení bytostí, jež je nejhorší formou nepřirozenosti.*“

Jedna moderní hierarchie luští tyto obtíže kategoricky, překládajíc místo „Nezabiješ!“ raději „Nezavraždíš (člověka)!“ a vykládá tento zákon jako zákaz sáhati na život náš vlastní aneb na život bližního, způsobiti násilím smrť vlastní aneb smrť bližního. Leč což se tím naznačuje za hrozný zločin násilí, nespravedlnosti a krutosti, ozbrojí-li se proti zločinci spravedlnost božská i lidská? Pronáší se velice přísný zákon proti sebevraždě, jež prý lidskou bytost, která se zřekne života ze zoufalství aneb zbabělosti (jest ovšem pochybno, zdali tento druhý důvod je kdy slučitelným se sebevraždou) činí nehodnou pocty řádného pohřbu, a hodnou *věčných* trestů; ale při tom jest si všimnouti, že toto zákonodárství popřává velice pružné meze k zabíjení bližních, ku př. pro případ spravedlivé války aneb pro vykonání *zákonného* rozsudku aneb zákonné sebeochrany.

Naskytá se otázka: Co je to spravedlivá válka? Co je to zákonný rozsudek? Co je to zákonitá sebeobrana?

Není tomu dávno co tisíce a tisíce nejen vlastních dětí, ale i dětí cizích, meškajících v její branách, byly vyslány zemí, která prý je pod vládou Velekněze-Krále, jako ovce na jatky, kráčejíce na smrť pod prapory posvěcenými ve jménu její Bohů, aby se pokusili zadržeti aneb zahnati mocný východní proud, jehož stavidla násilím otevřena krveprolitím, znásilněním a hrozným porušením desátého přikázání.

Nesmíme zapomenouti, kolikráte byly nástroje mučící, žalář a popraviště použity v provádění *zákonitých rozsudků* Inkvisice, a že jediným důvodem, proč toto přestalo *veřejně* trvati, byla bezmocnost soudců a katů vůči intelligenci, jež počínala klíčiti ve veškerém lidstvu, tak že tato všeobecná rozumnost stávala se poněkud schopnou přijmouti svaté světlo živené krví a slzami starých hrdin spravedlnosti a svobody, kteří pečetili svoje poslání svou krví.

Zničení sebe samého jest zakázáno (dle nynějšího výkladu); nedal nám tedy Bůh právo vládnouti svým žitím, a vzdáti se ho znamená odporovati volné a moudré vůli Boží. Můžeme si tudíž snad mysliti, že nám Bůh dal božské právo zabíjeti jiné, a že vůle božská netýče se člověčenstva jakožto celku? Vždyť dnes pojem vraždy je stejně pružný jako pojem práva národa slabého, žijícího v oboru vlivu národa silnějšího.

Zákonodárná mocnost tato není však spokojena jen tím, že vynáší zákony pro tělo; dává i zákony o duši řkouc, že „každý jest vinnen přestoupením tohoto zákona, kdo dá příčinu, aby jeho bližní uráželi Boha, a to radou, nařízením nebo příkladem.“ Protože však v člověčenstvu „mnoho je Božstev a mnoho pánů,“ jest nemožno pro toho, kdo opravdu je odán jednomu náboženství, aby se vyhnul urážkám Božstev ostatních, protože obřady ku poctě Božství jednoho mohou urážeti Božství jiné (neboť každé Božství cítí věci pozemské pomocí svých zvláštních ctitelů, kterým často vůbec děkuje za svou existenci).

Ku příkladu božstva těch, kdož obětují k jejich poctě lidské zajatce mohla by velice býti uražena zákazem vydaným ve jménu jiného Božství proti takovýmto obětem. Ano i mezi ctiteli *téhož Boha* bohoslužebné úkony jedné sekty jsou sektami ostatními prohlašovány za přečiny proti jeho vůli. Katolík, jenž vidí protestanta jíti kolem Hostie bez pozdravu, uznává, že tu uraženo to, co dle jeho víry bylo proměněním zbožněno; a protestant jenž vidí katolíka vrhati se na kolena v úctě před Hostií, má jej za modláře: a tak jak jsme řekli, *není konce rozkolu člověčenstva k vůli Bohům*, neboť nejen že uctívání vlastností (Přísudků) a dro-

bení jednoty Projevených Sil Nevýslovného rozděluje Božskou Jedinost, ale i Přísudky samy jsou dál a dále děleny až k zosobňovaní Neosobného a k zobrazování Beztvárného v útvarech pojmových, filosofických i hmotných.

A tak se zhmotňuje a *drobí na zlomky Jednota tvárlivá,* schopná vše proniknouti; tak se Nekonečnost mění v konečnost.

* * *

Další zákaz: Nedopustíš ne NAQ, přeloženo: cizoložstva. Někteří filosofové minulosti měli za to že NAQ bylo původně psáno *na qu dish* (odníti či porušiti to co je svaté) a tento výklad je poněkud zdůvodněn i tím, že slovo cizoložství užívá se tu dnes ve trojím smyslu: ve smyslu nevěrnosti osoby manželské, jež pojme jiného muže neb ženu, což ruší svatost manželství; ve smyslu nevěrnosti k Nevymyslitelnému skrze uctívání jiných božstev, což ruší úctu povinnou jedině Nevýslovnému; a ve smyslu vniknutí někoho v posvátný úřad, držený jiným, jemuž přináleží, což ruší právomoc posvěceného či svatého.

Jest zřejmo, že v dobách, kde pouhý čin tělesného spojení tvořil obyčejnou formu manželství, bylo rozloučení stejně snadným jako spojení; tehdy neměl tento zákon důvodu. Co se týče použití tohoto zákona pro vyvinuté z vyvinutých, vztahoval se na muže a ženu, pathetiséra a pathetisovanou, kteří pracovali společně psychicky za zvláštním účelem, a jichž nevěra tudíž vážně rušila dílo, které bylo svaté. Zákon tento asi bránil též úctě bohů osobních a vnikání v úřad či dílo cizí; všechny tyto tři činy dávaly vznik útrapám a zmatku.

Co se týče nynějšího výkladu cizoložstva a zákonů proti němu, vydaných spojenými silami náboženství i zákonníku občanského, ukazuje se neúčinnost těchto zákonů již z toho, že čím jest zákon přísnější a složitější, tím jest jeho přestoupení častější. Není tu ani místo ani doba k probrání všech účinků tohoto zákona na člověčenstvo; postačí všimneme-li si, že nynější mocnosti, ať z nevědomosti ať z politiky, podivně matou pohlavní výběr s nečistotou a panenství s cudností, a že universální výklad pro tento přestupek, totiž pohlavní výběr a touha po zachování plemene jsou stejně naivní, jako jest tento přestupek obecný.

* * *

Vzhledem k sedmému zákonu, překládanému: „Nepokradeš“, slovo přeložené *oloupíš* (QNB) značí doslovně

„hýbající“ či „posunující“, z jednoho místa a na jiné. Filosof minulosti poznamenává v této věci: „Nelze rozumně předpokládati že ti, kdož byli vyvoleni mezi vyvinutými k zvláštnímu dílu neb poslání by mívali zapotřebí zákona, zakazujícího jim sprostou krádež. *Byl-li jim tedy v jistém období jich zasvěcení dán tento zákon,* jest pravděpodobno, že byl dán těm, kteří *utvářeli**), a že jim zakazoval odejmouti některou část z těch, které utvářeli k podobě lidské aneb přeměniti místo některého ústroje, a to proto, aby nebyl člověk přetvářen k nějaké nové podobě. Co do nynějšího výkladu tohoto zákona: „Cizího majetku nevezmeš“, jest jen litovati, že v jeho užití jest vržena do vězení žena, vzavši chléb k nasycení hladových dítek a jest přísně potrestán muž, jenž podržel cizí ovci, kdežto je považováno za slavné vzíti od rodinného krbu tisíce synu a vésti je na smrť válečnou. Jak smutní jsou oni dějinami oslavovaní hrdinové, jichž triumfální pochod označován je lidskou krví, jichž lesk na vavřínových věncích jest působen slzami matek připravených o děti, slzami vdov a slzami sirotků.

Jiný výklad tohoto zákona zní: „Nebudeš jednati dvojitě a nepronešeš křivého svědectví proti svému sousedu, příteli aneb soudruhu.“ Poctivost jest základem všech ctností, ale lze ji docíci *toliko svobodným individuelním vychováním, jež vyvine člověka k pocitu sebeúcty a k důstojnosti, která jej povznese nad klam a podvod.*

Ale kdežto svědek nevědomý, ve strachu před trestem aneb v naději na odměnu pronášející nepravé svědectví, je trestán, advokát může svědčiti o tom, o čem ví že je nemožné, a nehřeší.

A když obyčejný smrtelník je souzen jako lhář, že „mluví proti své myšlénce s úmyslem klamati“, vůdce rozohňující vojíny, kandidát slibující svým voličům, atd. atd. mohou jednati úplně libovolně a jsou chváleni dle svého zdaru ve vznešeném umění klamání a obluzování. Co se týče nemluvení zlého o bližním, jest tento zvyk v civilisované společnosti tak rozšířen, že by jinak uvázl na ráz veškerý hovor od paláce až po krčmu a od „elegantního *five o' clock thea*“ až po odpočinek pradlen.

Psáno jest: „Pomlouvači a utrhači jsou povinni napraviti všechno zlo které spůsobili bližnímu na jeho cti a statku.“ Kde jest moderní Herkules, kde jest rek, aby nalezl řeku schopnou vyčistiti dnešní chlévy Augiášovy?

---

*) Vzpomeňme, že v Tradici Kosmické slovo „utvářeti“ nahražuje slovo „tvořiti“, protože dle ní nelze ničeho stvořiti, ale ovšem z látky utvářeti. Pozn. překlad.

„Dychtiti po tom, co patří druhému,“ jest bezmocnému totéž, čím jest krádež, loupež, výboj aneb annekse mocnému, a všeobecné cítění dnešního lidstva možno porovnati s pocity malého psíka, jenž vidí chutnou kosť v hubě psa většího a silnějšího.

Lidstvo není posud vyvinuto až k rovnováze, která činí schopným prohlásiti v pravdě a v skutku s osvíceným filosofem dějin: „Naučil jsem se býti spokojenu s každým stavem, v němž se nalézám.“ A jedině praktická znalost možností individuelního vývoje a podmínek potřebných k jeho uskutečnění mohou učiniti člověka schopným býti spokojenu s tím co jest jeho, spokojenu ne z lhostejnosti aneb jakési ztrnulosti, ale spokojenu proto, *že* chápe více méně dokonale, *že jest jeho já vždy schopno nekonečného pokroku.*

Krátký přehled zákonů, které nesou spoustu zákonů pobočných, jako větvičky raší z větví, a jež pak jsou již pro svou mnohost hrůzou a postrachem moderní společnosti, přivede nás svým kontrastem k ocenění Síly a jednoduchosti hořejší věty Kosmické Filosofie, jež hlásá jediný Zákon: Milosrdenství spojené se Spravedlností.

Zákony mnohonásobné a stále měněné činí z člověka nejen bezděčného zločince, ale skutečného otroka; tak zvané zákony božské svírají libovolně jeho cit, jeho rozum, jeho bytost duševní a jeho bytost nervo-fysickou, nutí jej milovati, mysliti, cítiti a jednati dle vytčeného reglementu; a zákon lidský, ať zákon státní ať zákon zvykový, *poutají jej od kolébky až po hrob.* Narodí-li se dítě, nařizuje zákon aby bylo formálně zanešeno, a nebyli-li jeho rodiče spojeni formulkou zaplacenou do pokladny státní aneb církevní, jest stigmatisován skvrnou až do smrti. Jest nucen dáti se zavříti do špatně větrané světnice mezi dav jiných dětí, z nichž mnohé jsou ztíženy nemocemi které naň působí, ať už jsou přímo nakažlivy nebo jen nečisty, a co jest jeho tělo drženo den ze dne po určitý počet hodin v nezdravém vězení, plní se mu hlava rutinovanou zmateninou podle reglementů státních a církevních, *na škodu jeho svobodného rozumu.* Vzepře-li se tomuto nadívání „učením“, dostane se mu trestu tělesného aneb uvěznění ještě delšího. Když je skončen čas určený k tomuto věznění a k tomuto *nadívání mozku, zvanému falešně vychováním*)* a když jest konečně svoboden jíti za svou přirozenou náklonností, zdaří

---

*) Zajímavo jest, že u nás už se nyní úředně o výchově ani nemluví, toliko o „vzdělání.“ Škola naše není výchovnou — je jen „učebnou“. — *Překladatel.*

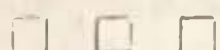
se mu snad odati se povolání, jež se mu líbí; ale právě ve chvíli kdy počíná nabývati zručnost cviku, oživen nadějí na zdar, právě ve chvíli kdy snad nalezl mladou dívku žádoucí spojiti se s jeho životem, se všemi jeho rodícími se nadějemi a očekávaným uskutečněním jeho možností, jest odsouzen k nucené službě vojenské, jež (i když žádné bojiště jej nepřipraví o život aneb údy), často jej zničí mravně i fysicky. A jeho služba tu není daleko ještě skončena: Každoročně mu jest odejíti od povolání, od rodinného krbu aby obnovil svou nucenou službu vojenskou, a jest mu stále očekávati, že bude přes noc povolán k službě činné — až do doby, kde obecně již přestává oheň a síla života. Jest nucen platiti daně nejen z užívání toho, co jest jeho, z jeho obydlí, ale i z práva vydělati si na život — ano i z pouhého pokusu zvelebiti podnikavost a průmysl své vlasti, z pokusu jenž snad ani nebude výnosný; ano, jest mu i platiti často za pouhé právo existence. Jest nucen oženiti se dle určité formule, a stane-li se mu manželství nesnesitelným, nemůže ani při nejochotnějším svolení manželské družky sbaviti se svých pout bez veřejného skandálu a značné ztráty peněz a času. Má-li dítky, nemůže je vychovati dle svého pojmu o výchově, a nemůže jim také dáti svobodu rozvinouti vhodně své přirozené schopnosti a vlohy. Zákon nepustí jej ze své železné hrsti ani při konci života: nutno zachovati formule, nutno se dáti pohřbíti na vykázaném místě dle daných předpisů, a v mnohých případech nemůže se svou pozůstalostí naložiti dle svého svědomí, ale dle zákona.

A tak uprostřed civilisace která se chlubí svobodou jest každý občan svázán citově, rozumově, mravně i fysicky po celý svůj život ano i když přestal žíti na zemi. A mimo to v celé říši vědy, umění, literatury, obchodu, ruční práce, vládne duch otroctví. I tam, kde není závazného formulovaného zákona jsou žáci různých větví vědy, umění, literatury, obchodu a ruční práce více méně vázáni koteriemi a zvyky, a bylo by potřebí odvahy a síly téměř nadlidské aby kdo tomu unikl. Ani jediný z tisíců není dosti silen aby ukázal svoji vlastní individualitu, *aby se odvážil býti svoboden*, býti svůj. A přece jest nutno odvrhnouti tato pouta; tato temná mlha citová, myslová, společenská a hmotná musí býti odstraněna, nežli bude člověk moci zaujmouti své místo jako projevitel a představitel „Božského Světla, které osvěcuje každého člověka zrozeného na svět“; neboť bez volnosti nemůže býti individuelního vývoje a bez individuelního vývoje nemůže býti onoho projevování, a bez projevení Jediného v Mnohosti není možný vývoj pokračující

a ustavičný, není možna rovnováha, a není tudíž možna ani vesmírná Sociologie Kosmická:

Proto Kosmická Filosofie, jež jest filosofií budoucnosti, jako je filosofií minulosti, hlásá:

„Jest toliko jediný zákon, zákon Milosrdné Lásky, jednotné se Spravedlností. Jest jen jediný zlořád, jediná nesrovnalost: porušení tohoto zákona.“

STARÝ RUKOPIS.*)

Na parníku, plujícím z Benátek do Terstu, seznámil jsem se při obědě se svým sousedem, mladým Turkem, s nímž jsem ztrávil hodinku nejpříjemnější a nejsympathičtější zábavy.

Za nastalé na to nádherně hvězdné noci, kdy opřen o zábradlí pohružoval jsem se do její velkolepých krás, můj soused od oběda přistoupil ke mně s otázkou:

„Z Vašich slov domnívám se souditi snad právem, že Vás zajímá psychologie?“

A když jsem potvrdil, jak velice mne poutá a nadšením plní toto studium, vyňal z opasku svazek věkem sežloutlých papírů řka:

„Toto jsem nalezl při prohlídce starého benátského paláce, jejž nedávno koupil jeden z mých evropských přátel, a jemuž jsem chtěl býti nápomocen v obnovení bývalé nádhery starobylé stavby. Bylo to v zavřené skřínce spolu s několika starodávnými brokátovými rouchy. Viděl bych rád, abyste si to přečetl, jeť to cos neobyčejného a velmi zajímavého, co je tu napsáno. Na neštěstí je doba poněkud krátká — vystoupíte v Terstu?“

„Ano, ale pojedu jako Vy do země Pharaonů, do Alexandrie. Půjčíte-li mi rukopis, budu za plavby míti dosti času jej přečísti.“

Dva dny na to, plavě se po modrých vlnách Středozemního moře, luštil jsem s nejhlubším zájmem, zapomínaje vše kolem sebe, vypravování, které tuto opisuji v celé původnosti textu.

* * *

*) K porozumění psychologických podrobností viz článek: Exteriorisace.

Můj bratr Manud, čítající 18 let, a já, o deset let starší, sirotci od dětství, byli jsme jedinými potomky svého rodu. Měl jsem na světě jedině jej, koho bych miloval a opatroval. Mimo pouta krevní i jeho vzácná vnímavost a moje schopnost pathetiséra pojily nás láskou něžnou a pevnou. Na zámku našich předků, vztýčeném na úbočí hory, o níž za dlouhých zimních měsíců zuřily bičující větry a sněhové vichřice, spozoroval jsem s hrůzou, že Manud, vždy jemňoučký, čím dál tím více kašlal a odpíral prováze̍ti mne na hony, trvaje po dlouhé hodiny nakloněn nad ohněm, pohřížen v pohlížení na žhavé uhli s takovou vytrvalostí, že neslyšel ani, když jsem naň promluvil.

Přese všechnu moji péči a moje pokusy přelíti naň něco z mé vlastní životnosti, ztrácela jeho tvář svoji čerstvost mládí a zdraví, jeho krok pozbýval své lehkosti. Slavný lékař, přítel domu, prohlásil:

„Váš bratr jest nejen něžný, ale i krajně citlivý. Zimy jsou tu proň příliš tuhy a toto imposantní a ohromné obydlí není vhodným okolím pro vašeho drahého Manuda. Již pouhé vzdechy větru v okolních lesích stačí působiti na jeho vnímavost. Radím, abyste jej odvedl co možno ihned na místo méně osamělé a teplejší.“

„Kam?“

„Kam bude chtíti. Četl mnoho a dovede jistě voliti. Včera mluvil o Evropě a doznal svoji touhu poznati ji, o které prý s Vámi nechce mluviti, znaje Vaši lásku k rodné půdě i její obyvatelům.“

Téhož večera ještě řekl jsem Manudovi:

„Nejsi již znaven jednotvárností naší samoty? Já bych rád viděl zase jednou Evropu. Co myslíš o tom? Kam bys chtěl jíti nejprvé?“

Veselý pohled roznítil jeho velké modré oči: „Pojďme do Benátek, přesvědčil bych se tak rád o pravdě popisů, jimiž je slavena tato nevěsta Adrie.“

Ztrávil jsem několik let v sousedství jedné z Anglických universit a procestovav pak téměř celou Evropu, byl jsem obeznámen s civilisovaným světem. Usídlili jsme se v jednom ze starých paláců na náměstí blíže Velkého Průplavu se dvěma věrnými sluhy přivedenými z domova, a celým benátským služebnictvem.

Manud, jenž dosud nikdy neopustil otecký dům, byl nadšen cestou a ještě více starým poetickým městem; nemohl se nasytiti plavby gondolou nechtěje se vraceti domů, dokud neumlkly poslední zvuky serenad. Já sám jsem se zahloubal do psychologického díla, o němž jsem s celým zápalem pracoval. Nechal jsem Manuda toulati se dle vůle,

v průvodu obou našich oddaných sluhů. Jsa neobyčejně krásné tváři a postavy, upoutal můj bratr brzy pozornost krásných zlatovlasých benátčanek, jež ho zvaly krásným Orientalem.

Naučil jsem ho rozhovorem trochu mluviti evropskými jazyky, neboť Manud nebyl nikdy s to přilnouti k učení. Za to měl pravou vášeň pro hudbu a hlas dojímavý, kteréž oba dary byly pečlivě vypěstěny povolanými učitely. Za soumraku aneb v noci, kdy zůstal u mne, sedaje v temném koutě pokoje, rád zpíval naše národní písně, doprovázeje se rozkošnými akkordy harfy; a tu kupili se chodci kolem sochy na náměstí před našimi okny naslouchajíce, a na průplavu gondole jedna po druhé stavily svou tichou plavbu.

V jedné z těchto nádherných modrých hvězdnatých nocí Adrijských Manud, dozpívav, opustil svůj oblíbený koutek a klada ruku na moje rámě, řekl: „Vyjdu si ven; noc je příliš krásná!“

„Aniž bych vzhlédl od rozepsané stránky, přisvědčil jsem: „Nalezneš mne ještě zde, až se vrátíš.“

Psal jsem dále, když tu starší z obou našich sluhů mne vyrušil otázkou: „Jestliže Sidi nemá námitek, šel bych za mladým Pánem?“

„Jak chceš.“

„Jest toho potřebí.“

Spozoroval jsem jakýsi nepokoj ve zvuku těchto slov, že jsem zvolal, zdvihaje se: „Proč?“

„Po celý tento týden již plavila se za naší gondolou gondola jiná; přes záclony, jimiž je zakryta, viděl jsem několikráte velmi krásnou ženu, jež vášnivě pohlížela na mladého Sidi.“

„Co na tom? Což nejsou ženy vždy poutány vším vzácným, novým, neznámým?“

„Ale na tom záleží, že včerejší noci jiná gondola nás sledovala. A v ní muž, s tváří hrozivou a hněvem zmítanou, když nás míjel, vrhl na mladého pána tak vzteklý a nenávistný pohled, že jsem se zachvěl: neviděl jsem dosud zraků tak hrozných a krvavých, jež se zrovna zdály zabíjeti!!!

Beze slova jsem odložil pero a hodiv na ramena dlouhý temný plášť, kvapil jsem ven, sledován sluhou. Dva gondolieři spali zrovna v naší gondole, uvázané jako obvykle u vrat vedoucích na Průplav. Vzbudiv spáče vrhl jsem se do gondoly a nařídil jsem sluhovi najmouti si gondolu jinou a pátrati ve směru opačném.

Vypravování sluhovo mne pobouřilo tím více, že od několika nocí byl můj obvykle hluboký a klidný spánek pln

snů o Manudovi a různých nebezpečích. Veden pudem a intuicí dal jsem se k Frondamenta nuova. Vyskočil jsem na nejbližší přístaviště a proplétaje se úzkými klikatými uličkami mezi chmurnými budovami, z nichž podivně vynikalo několik nádherných mramorových paláců, zhlédl jsem řadu lidí běžících ve směru k Průplavu. Setřásaje se svrchovaným úsilím hrůzu která se mne zmocnila zeptal jsem se mimojdoucího prodavače limonády, co se přihodilo.

„Nalezli na místě, kde tato ulička ústí ke Průplavu, utopence.“

V několika vteřinách proběhl jsem uličku tak úzkou, že sotva jediný člověk mohl projíti, a doraziv k vodě pronikl jsem skupinu obklopující cosi, o čem jsem ach! až příliš dobře věděl, co to je.

„Toť jeho bratr!“ Vykřikl kdosi.

Všichni ustoupili přede mnou, a já sklonil se nad bílou, promočenou postavou svého bratra. Přes vřelou a důtklivou pomoc přítomných byla všechna námaha nadarmo. Vzal jsem svého miláčka do náručí a doufaje přese všechnu naději, odnesl jsem jej něžně až do světnice, kterou opustil sotva před hodinou tak vesele. Při mém vstupu zachvěl jsem se nad melodickým vzdechem, jenž mne uvítal: to stříbrná struna na harfě praskla! Praskla i stříbrná struna pozemského živobytí Manudova, jehož zevní obal zůstal bez hnutí! praskla i ve mně stříbrná struna naděje, bez níž nemůže se zachvívati nižádná píseň blažená!

Na zítří vezla nás smuteční Gondola k Ponte del Sepolcro —

Kde jsou slova k vylíčení hlubokého smutku a hrozné bolesti, jež následovaly po tomto dni. Žil jsem, konal nutné činy denního Života, ale život můj byl bez cíle, na vždy chmurný, na vždy opuštěný, na vždy ve smutku!

Ach, běda! můj bratře!

* * *

Rok již uplynul ode dne, kdy jsme vrátili zemi smrtelné zbytky Manudovy! Leč pro mne Manud žije stále. Často za temných hodin slyším slova, jež Keves doby Attanee Oannes-a pronesl k někomu, kdo želel ztraceného miláčka: „Váš bratr není mrtev, on spí; přišel jsem abych jej probudil ze spánku!“

„Oh! míti moc navrátiti drahé zmizelé! Míti moc obcovati s nimi!“ Volal jsem stoje v rozlehlé světnici kde jsem naposledy viděl svého bratra v plné jeho bytosti. Nevrátilť jsem se do rodinného domu, zadržen smutnými vzpomínkami na místě jež chovalo aspoň jeho fysické tělo, na místě, v němž jsem pociťoval nepopsatelným spůsobem, že snad může přijiti jakási pomoc nevím odkud ani jak. Představitelé nejrůznějších náboženství a věr nabízeli mi svoji útěchu. Všem bez rozdílu jsem odpovídal: „Manud byl, ale není více na Zemi. Vraťte mi jej, a uvěřím ve vás. Pryč se smrtí!“

Vzdávajíce se nad mou tragickou bolestí, opustili mne konečně. Jedni uraženi mými výroky, majíce rozloučení stupňů bytosti za zákonitě nutnou oběť, kterou nám uložil Bůh rozhněvaný a mstivý, jejž podle starého proroctví přece měli za Jednotného se Svrchovaně Milosrdným, jenž se obětoval za nesmrtelnost lidskou. Jiní, přes podivuhodné své tirády chápali obecnou bezmocnost všech, od tak zvaných mágů Indie, Egypta, Maroka, Ethiopie až k magikům Evropy, kteří reklamují pro své vtělené Božství schopnost všudypřítomnosti, aby jej denně obětovali na tisících oltářů, a krmili věřící jeho krví a jeho masem, dělajíce z nich takto nejen Kanibaly, protože Božství a Lidství nikdy nelze odloučiti, ale i bohojedy! — — Žádný z nich neměl nejmenší okkultní moci.

* * *

Za celý tento rok ani jediné znamení od Manuda! Stavěla se přede mne mrazivá a hrozná otázka, den ze dne častěji a neodbytněji:

„Nesmrtelnost těch, kdož jsou dostatečně vyvinuti aby byli s to zachovati svou individualitu nervovou, psychickou aneb mentální, jest to snad mythem či přeludem?“

Celá moje bytost vzpírala se tomu, věříc opaku.

„A přece, vyvinul jsem svého bratra tak, že byl s to v plném vědomí se vymístiti nejen nervově, ale i v psychickém a mentálním stupni svého stavu fysického. Přešel-li ve stupeň psychický, opatřil jsem mu dle možnosti prostředky k znovuodění, k projevení se. A přece ani nejmenšího znamení přijetí aneb ozvuku se strany toho, jenž mne tak něžně miloval!“

Rok prchl a povinnost mne volá do mé otčiny. Sám ve prostranné světnici, kterou úplněk zaléval svým bílým a chladným světlem, nejsem s to se rozhodnouti. Vstal

jsem, přistoupil k oknu, a pohlížel jsem na náměstí, říkaje si: „Jestliže jen jediné znamení mi připomene Manuda, zůstanu ještě měsíc!“ V hlubokém výklenku okna vrazil jsem do mosaikového stolku, a uzřel dopis, jejž mi sluha asi opomenul dáti při mém pozdním návratu.

Roztrhl jsem netečně obálku, všimnuv si, že nenese ani poštovní známky ani razítka. Vyňal jsem z ní pozvánku jemně navoněnou, zvoucí mne na ples, jejž před svým odchodem pořádal cizí vyslanec. Usedl jsem smutně ke stolu, u něhož mi starý sluha podal osudnou zprávu, a chystal jsem se poděkovati odmítavě za pozvání, jež mi oznamovalo, že můj bližní shledává, že rok věnovaný mému smutku již postačí.

Zapáliv lampu, objevil jsem za všední zvoucí frásí slovo napsané jemným, zřejmě ženským písmem: Arouah! (Přijďte). Leč ani tento objev mne nevyrušil. První dobou svého pobytu v Benátkách nadobro pohřížen ve své litterární dílo, od ztráty Manuda živ jako poustevník, zdálo se mi, že žádný muž ani žena mne nemohou zajímati.

Sestavoval jsem zdvořilé odmítnutí, když tu z temného kouta světnice ke mně zazněl harmonický šelest, jakoby lehký vítr zachvěl strunami harfy. Překvapen chopil jsem lampu a prohlédl světnici; dveře i okna byly zavřeny, ničím nebylo hnuto; přetržená struna dosud visela na podlahu.

Ale ve mně najednou povstala stejně velká touha poznati neznámou, jež napsala slovo: Arouah, jako byla prve moje nechuť.

Tato náhlá změna mne zarazila; nemohl jsem si ji sám vysvětliti. Proč? Z jakého důvodu? Život je plný záhad — zdánlivé nic je s to změniti celé živobytí, a událost, ke které se připravujeme po léta, zůstane beze všeho vlivu na běh našeho žití. Jest tu tajemný nějaký kdosi neb cosi, působící na náš osud? My, lidé vyvinutí, s naším divuplným složením, našimi podivuhodnými schopnostmi, byli bychom toliko hříčkami, nástroji nevědouce sami v rukou koho neb čeho? Je-li tomu tak, nechť člověk chvátá zbaviti se tohoto neviditelného řiditele svých činů, tohoto neznámého, jenž ochromuje naši vůli! Smrtelnost! Osudnost! Sestry dvojčata, protivnice Božského Utvářitele i jeho útvaru, Božského Sebeobětníka i jeho svatyně, posvátného místa Projevů. Pryč se smrtelností! Pryč s osudností!“

Ve svém rozhorčení vykřikoval jsem poslední slova hlasitě. Silnější zvuk harfy zdál se mi býti odpovědí a v něj mísilo se šeptanou, sotva slyšitelnou ozvěnou: „Pryč se smrtelností! Pryč s osudností!“ — —

Dostavil jsem se do plesových síní velice brzy, a nespouštěl jsem vstupní dveře s očí. Pozoroval jsem tanečníky, maskované, sleduje zpytavým pohledem domina, bohyně, královny, hrdinky časů minulých. Všechny se zdály veseliti, nestarajíce se o překážky, o bídné závazky, jež snižují nynější život. Stává jakési otroctví, smrtelnost, osudnost? Ah, což na tom! Nechť se jen baví; Šťastni, kdož tančí, zpívají, jedí, pijí, utápějíce své myšlénky v rozkoši a zábavě! Leč takoví ovšem nejsou určeni k zápasu a vítězství!

Hodiny u Svatého Marca odbyly hodinu s půlnoci. Sály se prázdní. Loučím se s hostitelem a hostitelkou. Sestupuji zvolna, zamyšleně po širokých mramorových schodech — když se mi náhle zdá, že poznávám vůni pozvánky, jež mi přinesla významné slovo: Arouah!, na něž jsem zbudoval tolik nadějí — — — — — — — — — — —

Okamžik na to postava černě oděná, veliká, graciosní, s tváří zahalenou černým dominem, z pod něhož pronikaly velké zářné oči nesmírně smutným leskem, přistoupila ke mně; ruka jiskřící drahokamy položila se na mé rameno a ženský hlas zašeptal v nejčistší Kooreištině:

„Jsem příčinou nenahraditelné ztráty vašeho milovaného bratra."

Otázal jsem se v téže krásné řeči:

„Kdo jste? A proč mne takto vyhledáváte? Moje srdce mi praví, že nejste zodpovědnou za krev mého bratra."

Tělo mé družky se zachvělo, a odpověděla klidným a pevným hlasem:

„Allah budiž svědkem pravdivosti Vašich slov! Po Vás byla jsem já bytostí na světě, jež mohla jej nejvíce milovati. Jsem Zorah L . . . ., věštkyně vyhlášená za moudrou a divuplnou. Byla jsem zaujata dokonalostí jeho mravní i fysické krásy: milovala jsem jej jako věřící milují Bohy, které si tvoří. A že jsem tolik jej milovala, jiný, jehož vášeň jsem nevědomky vzbudila, se na něm pomstil."

„A jméno vraha?"

„Kdyby posud žil, nemohla bych vás takto vyhledati."

„K čemu mi tudíž toto vše vyprávíte?"

„Kdož může říci? My děti pouště nejsme jako ostatní lidé."

Dle svého zvyku vložil jsem ruku na oči, chtěje soustřediti všechny své myšlénky. Když jsem opět vzhledl, byla Zorah pryč.

Navrátil jsem se domů znepokojen, znaven, se srdcem příliš pohnutým, než abych byl mohl pomysliti na spánek. Několik polen dohořívalo na krbu — bylo chladno. Mecha-

nicky jsem usedl do lenošky u krbu a ohříval jsem se, pohlížeje bez určité myšlénky do žhoucího popele. Některé hodiny odbíjely půl druhé. S posledním úderem zazněla harfa mého bratra, ale tentokráte struny, tak dlouho zmlklé, zdály se rozehrány rukou mistrnou, a třebas že nebylo v tom ani řečí ani jiného zvuku, byl jsem si vědom, že jakýs hlas se mísil v strunové akkordy, cituje slova krále básníka a pastýře, lkajícího nad ztrátou drahého přítele:

„Já mohu jíti k němu, ale on nemůže vrátiti se ke mně!“

Zmocnilo se mne to jako zjevení a zvolal jsem:

„Toť pravda! Toť pravda! Nemůže-li Manud vrátit se ke mně, snad mohu já jíti k němu; a mohu-li, jistě to učiním!“

Pomalu zmáhala mne mdloba: opíraje se o opěradlo lenošky, ze které jsem byl prudce vyskočil, usedl jsem s námahou a ztratil jsem vědomí.

Přišel jsem opět k sobě s jistotou, že nejsem více sám, že někdo stojí za mnou. Lampa shasla, ale měsíc svítil nápadně. Obrátě se, spatřil jsem v jeho jasu muže asi mého věku, stojícího s rukama opřenýma o opěradlo mé lenošky.

„Nebuďte překvapen ani znepokojen,“ promluvil ke mně v Kooreištině, jako prve neznámá. „Přišel jsem Vám pomoci ve vykonání úmyslu, jejž jste před chvíli tak energicky vyslovil. Nejste-li více rozhodnut, není důvodu pro moji přítomnost, a odejdu, jako jsem přišel.“

„Byl jste to vy, jenž dotekl se strun harfy?“

Neodpovídaje na moji otázku, přidal:

„Mám zůstati či odejíti? Máte potřebí mé pomoci?“

„K čemu?“

„Protože, ti, kdož vystupují z fysické schrány aby hledali drahé odešlé, setkávají se s některými nebezpečími a mají potřebí ochrany nejenom v stupni aneb v stupních bytosti, které opouštějí, ale i ve stupních, v nichž vstupují do řidších hutností.“

„A Vy máte schopnost mne chrániti?“

„Poněkud, byť i ne tak jak bych si přál.“

„Proč nabízíte takto své služby cizinci?“

„Z prostého důvodu. Žena, jež s Vámi mluvila této noci, posílá mne k Vám. Máte volnost přijmouti nebo zamítnouti moji pomoc. Vězte toliko, že nikdo nemůže bez ochrany podniknouti pokus, jejž jste si předsevzal.“

V jeho očích, plných síly a něžnosti, četl jsem poctivost.

„Přijímám s radostí a vděčností," odvětil jsem.

Pevná ruka mého druha položila se na mé čelo, a poprvé, co jsem dospěl mužného věku, dal jsem se do pláče, a vzlykaje opakoval jsem opět a opět: „Ach! běda, můj bratře!"

Tyto slzy mne občerstvily a posílily jako déšť letní oživuje půdu vyprahlou vedrem. Čerstvá ruka hostova hladila něžně moje čelo a ponenáhlu pronikal mne pocit klidu a míru. Zdálo se mi, že jsem se opět stal děckem kolébaným v malé loďce na klidných modrých vodách mladou matkou, zpívající ukolébavku v níž stále vracelo se refrénem:

„Nemůže přijít ke mně, ale já mohu jíti k němu."

— — — — — — — — — — — — — — — — —

Nad modrými vodami září dvě skvoucí hvězdy, jichž jasnost pochází z jasu, jenž ozařuje oči mého ochránce. Všechno kolem mne se ztrácí, splývá v jasu těchto dvou hvězd, mezi nimiž vzrůstá fialová cesta; usínám — — —

Probudiv se shledávám se přenesena dovnitř fialové, vzestupující cesty, která jak nyní vidím jest jenom prodloužením ochranné aury cizincovy. Jej vidím dosud, stojícího s pravicí posud na mém čele a s levicí na jednom z hlavních životních středisk, tam kde se spojují malý mozek a mícha, na onom jemném místě, jehož nejmenší otřes zachvěje celým ústrojím, moha mu býti osudným, na onom místě citlivém, jež tak snadno vssává životní sílu a skrze něž možno posíliti veškerou nižší soustavu nervovou. Chápu, že můj ochránce posiluje nehybnou postavu, jež spočívá v lenošce, zmenšena částečným vymístěním nervového těla. Částečným, neboť ze čtyř podstupňů nervového stupně byly úplně vymístěny toliko podstupeň mentální a psychický, kdežto podstupeň nervofysický a nervový tohoto nervového stupně zůstávaly v těle nervofysickém.

Útvar, spočívající v lenošce a útvar částečně vymístěný podobaly se dvojitému stínu, jejž vrhá jediný předmět osvětlený dvěma nestejně jasnými vedle sebe postavenými světly, tak že jeden stín padá částečně na stín druhý, a jeden jest temnější a hustší než druhý. Vystouplé podstupně měly barvu čerstvě prolité krve smíšené s vodou, a byly tím bledší, čím byly řidší hutnosti. Mimo to v podstupni psychickém bylo viděti lehký fialový nádech, tvořený modravostí podstupně mentálního a růžovostí podstupně psychického. Všechny podstupně byly obklopeny šedavým světlem, podobným světlu aury, jež svítilo samo o sobě a připomínalo barvou onu šedou hmotu, která pokrývá

mozek a míchu. Mezi jednotlivými stupni nesčetné linie, nesmírně jemné, podobaly se oněm čarám, jež tvoří sluneční paprsek vnikající uzounkou štěrbinou do temné komory.

Postupuji pomalu ve fialové cestě a vnikám náhle v rudou mlhu, hýbající se jako mlha zmítaná větrem, ale v pohybu daleko rychlejším. Ihned tu zmizelo vše: nevidím více žádné podrobnosti, jež sledoval jsem prve. Byl jsem zachvácen živým pocitem odporu a mrzutosti smíšené s bázní, a žádný jiný důvod nebyl by mne přiměl pokračovati v mé cestě nežli touha nalézti Manuda. V té míře, v jaké fialová cesta bledla, viděl jsem houfy útvarů ponejvíce připomínajících různé části lidského těla: ruce, nohy nejčastěji, pak podivné tváře, oči, jež samy zářily hledíce na mne. Měl jsem vědomí, že všechny tyto útvary jsou individuelními bytostmi; a to mne zarážело podivem.

Úsilím vůle, přemáhaje částečně tyto bolné vjemy a svoje první pocity, uvědomil jsem si, že hýbající se mlha, skrze kterou jsem se pohyboval, byla jen nakupením molekulární hmoty, jejíž každičká částice žila. Útvary, jež jsem viděl, byly utvářeny z této molekulární hmoty a měnily se, jako se mění oblaka ve větru. Shledal jsem s překvapením, že každá z těchto částí těl, jež mne obklopovaly, podobala se buď částem mého vlastního těla aneb částem mého ochránce, časem pak oči kolem mne upomínaly mne na oči cizinky z plesu, jejíž nevydržitelný lesk jsem viděl zářiti skrze otvory domina, a viděl jsem i ruce napodobující jemnou hnědou ručku, jež dotkla se mého ramene — nyní ale bez klenotů, jež ji tehdy zdobily.

Ač byly moje myšlénky soustředěny hlavně na Manuda, nic co jsem z toho viděl nedalo se porovnati s jeho obličejem aneb s tvary jeho těla. S rozumem velmi jasným, pamětí osvícenou (ač jsem nebyl s to rozhodnouti, zda můj nervový stupeň byl úplně oddělen od stupně nervofysického) ptal jsem se sebe sama:

„Mají snad tyto elementární bytosti moc odíti se ku podobě těch, kdož jsou na zemi ve stupni nervofysickém, vidouce jejich podobu v auře vymístěných myšlének? Či snad utvářím já sám tyto bytosti, jež vidím? A zůstala by mi tato utvářecí moc, kdybych byl úplně odloučen od své bytosti nervofysické aneb od svého pathetiséra?“

„Člověk ve stupni nervofysickém je přirozeně utvářitelem. Jest možno, aby ve stupních a podstupních nervovém, psychickém a mentálním byl člověk rovněž utvářitelem? Je-li tomu tak, nemohl-liž by člověk vyvinutý, jehož myšlénky, pojmy, slova, činy byly vždy plny milosrdenství, pravdy,

spravedlnosti, ušlechtilosti a krásy, utvářiti si v této nervové hmotě, zřejmě tvárlivé, cestu plnou ne hrůzy a strachu zplozeného pověrami, ale plnou krásy a sympathie?"

Vzpoměl jsem na radu jednoho z posledních, ale ne nejmenších Zasvěcenců: „Myslete vždy na věci čisté, svaté, cnostné a hodné obdivu", a řekl jsem si: „Nemohli bychom takto nejen okrášliti a oslaviti svůj život v úplnosti bytí, ale, podstupujíce smrť, učiniti se schopnými při vstupu do stupně nervového zvolati v pravdě: „Osten smrti jest odňat!?"

Pak, soustřeďuje svoje myšlénky na některé osoby pozemské, s nimiž jsem byl v sympathickém příbuzenství, mohl jsem znamenati že formy, mezi nimiž jsem procházel, se utvářely k jich podobě; naproti tomu ať jsem myslil sebe úsilněji na kteréhokoliv zemřelého, ve hmotě mne obklopující neobjevilo se nic k jejich podobě.

Pak jsem si uvědomil, že ponenáhlu vcházím do řidší hutnosti, že nejsem více úplně svoboden, ale že jsem přitahován stále silněji k řidinám. Přes svoji vůli pozorovati jako dosud ovládla mně úplně mocná obava, aby nebyly přervány neb porušeny linie, jež mne spojovaly s mým stupněm nervofysickým. I vlastní předmět mého vymístění ustoupil vůči této obavě do pozadí. Měl jsem jedinou touhu: Ohlédnouti se nazpět, ale bránila mi v tom jakási moc, o níž jsem cítil, že to byla moc, mého pathetiséra.

Mezi hýbajícími se mlhami, jež mne obklopovaly, spozoroval jsem tu a tam — ale velmi zřídka — tvary podobající se člověku hluboce spícímu, plynoucí pomalu k řidinám, ne dle své vlastní vůle, ale zřejmě nesené aneb přitahované. Mnohé dospívajíce výše zdály se rozplývati a mizeti jako vločkovitý mrak za léta; ale moje úzkost o čáry spojující mne s mými hutnějšími stupni nedovolovala mi zkoumavá pozorování.

Spěl jsem rychle skrze vrstvu, kde jsem nevnímal ani zvuku ani pohybu. V tomto klidu objevil se mi v paměti znovu celý můj život. Zvláště zněla mi v sluch slovo za slovem poslední slova mého otce, zemřelého když mně bylo čtrnáct a Manudovi čtyři léta: „Mnoho lidí bude odvislo od tebe, synu můj. Vzpomeň, že je člověčenstvo spíše slabé a nevědomé než zlé, a má více zapotřebí soustrasti než hany. Utvářen k vládě na zemi je člověk ustavičně obětí mocností, které jest mu podmaniti a zužitkovati. Utvářen k požívání svobody, žije životem, jenž je dlouhým zajetím. Utvářen k nesmrtelnosti na zemi, tuší cenu pozemského žití teprvé kdy je již obětí hrozné smrtelnosti. Tvojí úlohou jest přidati ke blahu a štěstí těch, za něž jsi

zodpověden v poměru k jejich věrnosti. Budiž jedním z těch, kdož jsou dobré vůle jako vtělená vlastnost lásky Všemilujícího. Ve svých vztazích k bytostem z rovnováhy vyšinutým vzpomeň na své vlastní nedokonalosti a ač jsa plně spravedlivým, mírni spravedlnost slitováním".

Ač přirozenosti vášnivé a časem pánovitý, nezapomněl jsem přece nikdy těchto rad. Ač chyba za chybou se kupily před mými zraky, přece jsem nikdy vědomě nespůsobil zbytečného utrpení a nikdy neoklamal žádné bytosti, která se kdy na mne spolehla.

V klidu pozorování v této něžné šedi osvícené bledě karmínovým světlem viděl jsem ponenáhlu se utvářeti lidskou bytost. Jak se stávala zřetelnější, poznal jsem hezkou mladou dívku, pocházící z jednoho mého lidu, jež se z lásky odala zločinci, a kterou jsem zachránil ze zoufalství a o jejíž syna jsem pečoval když opustila zemi, která byla pro ni místem tak trpkého bolu.

Vzpomínka na tuto událost, která svého času velice mne pobouřila, zmizela takřka z mé paměti. Dívka se přiblížila, sledována četnými Zemřelými, jimž jsem kdy osvědčil dobrotu aneb soustrast, aneb které jsem vyrval z ohně pokušení. Utvořily kolem mne kruh, tak že kamkoliv jsem pohlédl, spočinuly moje oči na zracích plných odanosti a lásky. Ač, vcházeje do jiného stupně zředění, viděl jsem množství bytostí stejně mocných jako zřejmě nepřátelských, bylo jim patrně nemožno vstoupiti do kruhu těch, které z příbuznosti se seskupily kolem mne v čas potřeby, kruté potřeby, neboť jsem více necítil fialové ochrany. Jako točící se kolo šly všude, kam jsem šel já, provázejíce mne, až se mne zmocnil hluboký spánkový klid, nepřetržitý, v němž jsem věděl že jsem konečně vstoupil do stupně psychického.

Leč běda! Vždy ještě ani stopy po tom, jejž jsem hledal, po tom, pro nějž jsem opustil svoje nejhmotnější tělo.

Odvaha a naděje počínaly mne opouštěti, a tíha bolesti stávala se větší, než jsem mohl snésti. V něžném a teplém růžovém světle jež mne obklopovalo nezpozoroval jsem žádné bytosti, neslyšel jsem žádného zvuku, vyjma v přestávkách zvuk vzdálených melodií.

„Bratr Váš není mrtev; spí, pojďte, vzbudíme jej!"

Pohlédnuv ve směru, odkud ke mně zazněla tato slova, viděl jsem blížiti se jinocha velké krásy, jehož rysy mi byly povědomy.

„Kdo jste? Odkud přicházíte", ptal jsem se.

„Jsem Anaiel. Zachránil jste mého bratra z muk a ztráty života. Byl jste vznešený a svobodný — my byli původu

královského, ale v otroctví. Vrátil jste mi mého bratra; jest spravedlivo abych Vás dovedl na místo kde odpočívá bratr Váš".

Byl jsem tak dokonale vymístěn, od stupně ke stupni, moje vědomí bylo tak jasné, že stupně látky, do kterých jsem vstupoval, mně byly přirozenými a že jsem byl mezi jejich obyvateli jako člověk mezi lidmi.

Vzav mne za ruku, vedl mne Anaiel čímsi, co se mi zdálo lehkým, dlouhým výstupem, na místo odkud k nám zaznívaly vybrané melodie, jakým podobných jsem dosud neslyšel.

Jako jsem kdysi zachvácen ledovým strachem při sledování lidí, kteří spěchali k Průplavu uhodl, co bylo předmětem zběhu davu, tak nyní s radostí nevýslovnou, sleduje Anaiela, uhodl jsem, co bylo obklopeno tam onou bledou růžovou září. Vrhaje se ku předu sklonil jsem se nad svým bratrem, ne více nehybným a bílým jako mramor, v náručí spánku z něhož jsme jej nemohli vzbuditi, ale spícím jako šťastné dítě spočívající v oblíbeném hnízdečku, v mládí a kráse, s úsměvem nevyrušitelného míru a štěstí na rtech. Hledě naň šeptal jsem: „Proč buditi jej z tak blahého a hlubokého klidu?"

Leč Manud sám, vkládaje ruku do ruky mé se starým známým posuňkem, mi odpověděl: „Můj spánek jasní se radostí, neboť jsem snil, že přijdeš; neboť několikráte zvuk, upomínající na zvuk harfy, kterou jsem měl tak rád, pronikl souzvukem mne obklopujícím, provázen refrénem:

„Ty nemůžeš vrátiti se k němu, ale on může přijíti k tobě! Vraťme se do starého domova".

Vzav jej do náručí, jako když býval zcela malým děckem, řekl jsem smutně:

„Mohl-li jsem přijíti sem, nemůžeš ty, Manude, vrátiti se na zemi".

„Proč?"

„Proč? Proč?" Opětuje toto slovo nevěděl jsem co odpověděti; tak jsem přijal za své slova jimiž mi zněla harfa. A přece, prošel jsem podstupněm nervového stupně fysického stavu, jenž jest popisován všemi, kdož jsou kompetentní, jako nejnebezpečnější krajina v okruhu zemské přitažlivosti, a nezažil jsem ničeho, co by potvrzovalo toto tvrzení královského básníka-pastýře.

Odpověděl jsem na otázku Manudovu otázkou jinou:

„Kdybys mohl, chtěl bys se vrátiti do starého domova?"

Zdvihl se náhle a pohlížel na mne překvapeně:

„Zda-li bych se chtěl navrátiti! Ač oloupen o dokonalost své bytosti, nepatřím-liž stále na zemi? Moje duše, moje mysl nevzdychají-liž neustále toužice po obnově a vrácení? S něžnou pečlivostí ti, kdož nás chrání, kolébají nás jak nejlépe dovedou ve spánek, jako chůva kolébá dítě matce odňaté. Leč ty jsi přišel, ty jenž jakožto člověk máš právo vlády nade vším co patří k zemi, a je-li tvojí vůlí odvésti mne s sebou, nikdo není, kdo by se tomu mohl opříti. Neopouštěj mne, Bratře, prosím Tě!“

„Chceš abych zůstal s tebou na tomto místě klidu, a abychom společně očekávali Obnovu všeobecnou?“

— „Nikdo nemá právo myšlénkou, slovem aneb činem rozděliti aneb přivoliti k rozdělení své bytosti“, pronesla nesouc se bez zastavení kolem nás bytost zářivé krásy a vznešenosti, s hlavou ozářenou průsvitnou září.

„Kdo jest toto?“ ptal jsem se.

„Toť — odvětil Manud — jedna z Volných Intelligencí, jež na se vzala naši tvářnost, aby nás těšila a nám pomáhala. Všechny naše boly ji trápí: její láska a její soucit nemají mezí.

„Pojď tedy, chceš-li“, rozhodl jsem.

Společně, ruku v ruce, vracíme se skrze tento kraj klidu; když se blížíme krajině nervové, tu vedle nervového těla, z něhož jsem byl vymístěn při vstupu do stupně psychického a jež odpočívá za bezpečné ochrany proti všelikému vlivu, nalézám fialovou ochranu svého ochránce, zářnější, hlubší a sáhající nyní až k nám. Tato fialová záře prodlužuje se v klenbitou cestu, a mocné bytosti v podobě lidské vroubí tuto cestu. Mezi nimi není ani molekulární hmoty ani elementárů; žádná moje soustředěná myšlénka a žádná obraznost nesetkávají se ani se stínem ozvuku; uhodl jsem, že tyto bytosti jsou bytosti nepřátelské, schopné přioditi se a odložiti šat svůj dle libosti.

Čině svoje rozhodnutí smyslil jsem si plán k odvedení svého bratra. Čítal jsem, že pro Manuda utvářím v co možná nejdokonalejší a nejozvučnější nervomolekulární hmotě tělo pokud lze jemu nejpodobnější a vliji v ně dle své schopnosti své nervové síly. Když by je Manud pronikl a spočinuv spánkem přispůsobovacím byl schopným jednati, chtěl jsem sestoupiti s ním do nerv-fysického stupně, obklopuje jej svou výživnou a ochrannou aurou. Pak vrátiv se jednou na zemi, byl bych hledal až bych nalezl, pakli opravdu existují, ty, kdož ve stupni nervofysickém jsou schopni utvářeti těla.

Vzpomínaje na výrok minulosti:

„Kdož prošli branami smrti a vstali z hrobu jsou jako děti Obnovy. Smrtelnost nemá nad nimi více moci“, těšil

jsem se ve své lásce ke bratru a též dle slibu daného otci, že „čím jenom člověk může člověku býti, tím já budu Manudovi“; a těšil jsem se z nepřetržitého nyní vývoje, jejž mu budu moci zjednati.

Sklamání! V úzké klenuté cestě žádná látka vhodná k zamýšlenému tvoření; mimo cestu vše využito k útvarům mohutných bytostí nepřátelských; a tu jsem konečně pochopil pravdivost Královského Okkultisty: „Já mohu jíti k němu, ale on nemůže se vrátiti ke mně!“

Manud, pozoruje náhlou změnu v mých rysech, do té chvíle zářících uspokojením vítězoslávy a nyní jevící krajní bolest, byl znepokojen. Leč nebyl jsem s to než vzdechnouti v trpkosti své duše: „Ach, běda můj bratře! Běda můj bratře!“

Když minula první úzkost sklamané naděje přemýšlel jsem se vzepjetím veškerého úsilí; a nalezl jsem prostředek k obnovení plnosti bytí pro svého Manuda.

„Vstup!“

„Kam?“

„Do tohoto útvaru jenž jest k mé podobě“.

Zvyklý spoléhati ve všem na mne a poslouchati mne naprosto, Manud pronikl do mého nervového stupně a spočinul spánkem přispůsobovacím. Co takto odpočíval, vzdálenost mezi námi se zvětšovala. Pochopil jsem, že to cizinec jej přitahoval ke stupni nervofysickému a že jej bude takto přitahovati až vstoupí do útvaru jenž spočívá v lenošce ve starém benátském paláci.

Mizel již mým zrakům. Od nejútlejšího svého dětství byl Manud mnou pathetisován. Celou svou mocí soustředil jsem svou vůli, aby zůstal v nevědomosti o této záměně, aby nebyl zarmoucen: a svrchovaným vzepjetím vůle sdělil jsem i svému Ochránci toto své přání, neboť v okamžení již probudí Manuda v mé podobě. — — — —

Staletí uplynula od těchto událostí, které vyprávím rukou vnímavé ženy, jež je z potomstva cizinky z maškarního plesu.

Někdy v auře vzácných vnímavců různých krajin kde dlí Manud, vnímavců takové rovnováhy že jejich aura, která je pro nás jakoby zrcadlem pozemských věcí, nemůže býti zastřena říší stupně nervového, vídám svého bratra. Čas na něm nezanechává nijaké stopy. Jak jsem byl já sám, když cizinec vložil na moje čelo svou čerstvou ruku, takový je dnes Manud. Ano více ještě: jeho tělo, jež bylo tělem mým, je omlazeno, zkrášleno, znádherněno.

Čas od času mezi harmoniemi místa, kde odpočívám, zaslechnu zvuky harfy Manudovy, do nichž se mísí refrén, jejž zaslechl jsem ve starém benátském paláci.

S klidem očekávám obnovu. Silnější nežli smrť byla má láska k Manudovi! Leč běda, nemohu přijíti k němu!

A nižádné bytosti lidské nepřijde na mysl, aby přišla ke mně! Žádné z dítek země, kterou tak miluji a ke které tíhne celá moje bytost, nezvolá želíc po mně:

Ach běda, můj bratře!

SUGGESCE.

Rada: „Poznej sebe sama!", náležitě sledována, vede k radě další, radě důležitosti ztěžejní: „Buď sebou samým!" Jest svrchovaně důležita, neboť každé jednotlivé individuelní já tvoří část velkého chrámu útvarů, jenž jest obydlím božského ducha Sestupitele. Jeť pravdou, že „jako hvězda skvělostí se liší ode hvězdy," jako budova obsahuje kameny různé barvy, od vápence až po drahocenný onyx i živoucí kameny chrámu útvarů liší se navzájem, a každý z nich je podstatnou součástkou k dokonalosti budovy. Z tohoto důvodu základním naučením pro každou bytost schopnou pochopení má býti: „Buď sebou samým," a veškerá výchova má směřovati k jedinému cíli, totiž *k vývoji vlastního pravého já.* Jedině dosažením tohoto účelu může jednotlivá bytost přirozeně projevovati božské světlo (či intelligenci), „která osvěcuje každou bytost přicházející na tento svět." Správný je výrok hlubokého myslitele, jenž řekl, že „lépe jest býti jedním z nejnepatrnějších, ale býti přirozeným a vyrovnaným, nežli býti nejslavnějším, ale nepřirozeným a nevyrovnaným." V tomto věku, jenž budoucností snad bude zván věkem nepřirozenosti, víra, zákon, kultus, zvyklost a proto i vyučování, které je rubem výchovy, činí zachování osobitého jáství víc a více obtížným. Nikdy nebyly okolnosti prostředí tak na odpor výchově čili rozvoji osobitého já, jako nyní, kde čtyřhlavý netvor nepřirozenosti doslovně tarasí cestu k pěstění osobitého já, a tak víc a více kalí nádherné světlo rozumu. Víra staví

se na místo porozumění; zákoník, podepřený vėrou, staví své nesčetné předpisy, nezachovatelné a stále měněné, místo jediného zákona, zákona milosrdenství a spravedlnosti. Bohoslužba, upadlá v tolikerý rozkol, rozestírá svá chapadla jako polyp, aby ssála životní sílu své oběti; ano hůře ještě, každý z polypů řídí svou moc proti svým soudruhům, snaží se je oslabiti a zničiti; současně zvyklost prostírá své hebounčké příkrovy nad obvazky, ranami a snětí těch, kteří se svíjejí v ohromné síni společenské nemocnice, a pokoušejí se zdusiti kletby silných a nářek slabých hudbou, zpěvem a skřekem falešného veselí. Přirozeně tu, jako sémě jedovatých hub plodí opět v příznivých poměrech houby jedovaté, nepřirozenost plodí opět nepřirozenost a přes stále vzrůstající počet a hebkost příkrovů a zástěr, přes zvuky hudby a zpěvu, přes výkřiky klamného veselí, človėčenstvo se probouzí den ze dne živėji a plněji k vědomí svého hrozného stavu: myslitelé všech tříd odmítají naslouchati hlasu omamujícího okouzlovatele, byť byl sebe zručnější, a čas od času některá nepřirozenost větší a nebezpečnější prudce probouzí ze strnulosti i ty, kdož jsou otupeni opiem svých věr. —

Jeden z nejnebezpečnějších příznaků nynější doby jest theorie o *sugessci,* kterou polovědci materialističtí nejprve popírali a které nyní užívají spůsobem krajně nebezpečným. Pravíme *polovědci,* protože praví materialističtí vědci jsou pro nás ceny nedocenitelné. Leč polovědci používají theorie o suggesci spůsobem krajně nebezpečným. Pokoušejí se vylíti obsah nové láhve na ubohého člověka znaveného, trpícího, utýraného a zmateného tak zvanou civilisací. Zvrhlý jednotlivec dopustí se hrůzného zločinu, a místo aby byl ihned zbaven možnosti opakovati jej, jest zkoumán, zdali je zodpovědným za svůj zločin aneb není-li obětí suggesce; zjistí-li se, že jeví známky suggesce, omámení aneb posedlosti (což se konečně snadně napodobí) místo aby jej odstranili aneb aspoň zavřeli jako každé daleko méně nebezpečné kousavé zvíře, naše století, ovládané onou falešnou sentimentálností, jevící tolik obliby pro smrtonosné jedy, činí z něho předmět péče a mnohonásobných starostí na útraty poctivého člověka, jenž pracuje do úpadu za svůj denní chléb. A když pak je takovýto zločinec uznán za uzdravena, pustí jej opět do společnosti, aby se tam ocitl znovu pod vlivem suggesce, aby byl znovu ošetřován a znovu se stal předmětem soucitu a obětavé péče.

Jest velmi nutno pochopiti povahu a moc tak zvané suggesce a pochopiti ji bez předsudku v celé opravdovosti. K tomu jest potřebí věděti a pochopiti:

1. Že není možného přijetí bez schopnosti ozvučné.

2. Že není možna schopnost ozvuku bez příbuznosti.

Vyloudíme-li zvuky před strunovým nástrojem, může se nástroj ozvukem rozezněti jenom, jsou-li původní zvuky souladny s naladěním jeho vlastních strun.

Stejně i naše smysly, známé i neznámé, mohou se probuditi k účinnému chvění aneb se na ně ozvučeti jen v míře své schopnosti přijímací a v míře své příbuznosti k chvění působícímu.

Ozýváme se jenom na to, s čím jsme v příbuzenství, buď přirozeně aneb násilně a nepřirozeně nabyté, jako jest zvykem narkotiků a kuřáků opia píti alkohol, pojídati poloshnilé maso aneb píti ještě teplou životní krev — zvyky to vesměs odporné pro pravou přirozenost: Je tu nejprvé jen jejich vůle a později zvyk, jenž je smiřuje s těmito hrůzami, tak že se stavy nepřirozené stanou nezbytností pro jejich takto zvrhlou povahu.

Co je pravdivo o fysickém, je stejně pravdivo i o mentálním, co platí o těle platí i o mysli, i o představě, která vždy předchází činu nepřirozenému a zločinnému. V přirozeném lidském já, to jest pokud jest sebou samým, není místa pro nepřirozenosti, stejně jako ho není v útvarech méně vyvinutých; i myslově těší se člověk nezkažený jenom z výživy přirozené, jako se těší z vody zdravé a čerstvé a z plodů chutných; a jedině schválným a soustavným užíváním myslových jedů a nepřirozenou výživou přemůže ponenáhlu myslovou ošklivost ze zločinu a tak se připravuje k přijetí suggesce.

Jest nutno pochopiti, že myšlénky jsou útvary. Každý čin jest zhmotněním myšlénky; každý nepřirozený čin je zhmotněním myšlének vědomých, pěstěných a chovaných. Mimo to, zcela jako subjekti alkoholičtí, zvyklí narkotikům, morfiu, opiu — i když jsou zdánlivě vyléčeni — jsou vydáni nebezpečí, že propadnou za daných podmínek znovu svým oblíbeným jedům, stejně vykonavatel zločinů nepřirozených jest vydán návratům ke zločinnosti.

Vzpomínáme, co jsme před několika léty četli o procesu jisté Škotky, která chladnokrevně zavraždila dvě dítky. Její obhájce uváděl na její obranu, že nebyla plně zodpovědna za svůj zločin, protože byla pod suggescí ďábla. Porotci, dojati výmluvností advokátovou a poddávajíce se oné zálibě na nadpřirozeném, jež je tak význačnou známkou Škota, shledali vražednici vinnou, ale doporučili ji milosti pro polehčující okolnost ďábelské suggesce. Soudce, nežli ji odsoudil, řekl: „Vydala jste se dle našeho zákona trestu

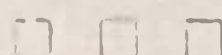
smrti jakožto chladnokrevná vražednice, ale porotci vás doporučili milosti, protože váš advokát vás hájí tím, že jste svůj zločin spáchala pod suggescí ďáblovou. Budiž: odsuzujeme vás tedy k doživotnímu žaláři za to, že jste propůjčila sluchu suggescím ďáblovým."

Nepopíráme ani na okamžik možnost suggesce, omámení aneb posedlosti lidského subjektu bytostí nepřátelskou; ale velmi často to, co se podkládá domnělému a *nepopsatelnému* „Ďáblu" má původ v samém z rovnováhy přivedeném subjektu aneb ve výstřednosti jeho bližních. Pokud sahá naše dlouhá zkušenost a pokud sahá zdravý smysl, tvrdíme nemožnost suggerovati vnímavcům se zdarem cokoliv, s čím nemají tajnou neb doznanou příbuznost. Nejmocnější suggestionnéři mohou jak chtějí suggerovati lež nejvnímavějšímu a nejposlušnějšímu subjektu, jenž však má zdravou mysl a dokonalou poctivost, aneb snahu krutosti, mučení a zabíjení vnímavci soucitnému se vším co žije — jejich námaha bude marna.

Jakožto pravidlo jest právo suggerovati sporno: provozování suggesce jest porušením zákona milosrdenství: saháť bezprávně na nejdrahocennější ze všech statků: na vlastní osobité já. Jsou ovšem možny případy výminečné, kde suggesce může býti nejen zákonná, ale i radna a žádoucí. Ostatně všichni lidé jsou v suggestivním okolí dobrém, zlém aneb neutrálním, a právě od odmítnutí zla a volby dobra aneb naopak závisí pokrok aneb úpadek jednotlivců i společnosti. Ano právě toto suggestivní okolí posiluje a dává sílu osobitému já, někdy ovšem ničíc osobitost těch, kdož jsou vůle nejisté aneb špatné.

I ona dnes vládnoucí nauka, která snižuje a odsuzuje třetinu obyvatel nutností nebeských a všechny obyvatele země, přece jim ponechává svobodnou vůli; a jestliže suggesce, skutečná aneb domnělá, vyrvává myslové, mravní aneb fysické zločince z rukou zákona občanského, mají o nich býti vydány zákony zvláštní; jinak jest společnost uvedena v nebezpečí a moc nepřítele nad člověkem bude zestonásobněna Co by se řeklo o katolickém knězi, jenž by učil, že není hříchu, protože hříšník je pod suggescí ďáblovou? Co by se řeklo o důstojníku, jenž by opustil svoje místo, aby vyhověl těm, kdož si nepřejí, než volnosti ke krádeži a loupeži ve městě obleženém nepřátely? Bylaliž by od nich přijata výmluva slabosti, se kterou ustoupili suggesci? Nikoli! Ti, kdož mají autoritu, neváhali by vyobcovati kněze a zastřeliti důstojníky aniž by v nejmenším brali zřetel k suggestivnímu vlivu jeho veličenstva Satanáše.

Velkolepou ctností je poctivost, a šťasten jest kdo od svých prvých let byl učen řídití se cestou pravou, chápati svoji zodpovědnost k Božství, jež je v něm, k sobě samému, ke svým bližním a ke všem útvarům méně vyvinutým, které mu slouží a od něho závisejí, a zachovati tak bez poruchy onen neocenitelný poklad, onen šat a projev Božství, jímž jest a zůstane osobité jáství, svaté a posvěcené. Svaté a posvěcené, neboť jest psáno: „Každé dítě, jež vystoupí z lůna jest nazváno svatým či posvěceným Páně." Kdyby byly dítky takto vychovávány rozvojem jich pravého já, místo aby byly jako dosud zaměstnávány a vtloukány na jednotné kopyto „vzdělání;" kdyby byly učeny vyvíjeti své vlastní mozky místo aby byly napájeny mozkem jiných, který nedovedou ovládati, pak zločiny nepřirozené, jež nyní tvoří tak temné skvrny na slunci člověčenstva byly by neznámy a neslyšeli bychom mluviti o suggescích nepřítele, projeveného v auře citlivců aneb zahaleného ve formu lidskou.

VYMÍSTĚNÍ.*)

(Exteriorisace).

Vše, co existuje, je uskutečněno ve Vesmírné Látce, setříděné v celé stupnici různých hutností a seskupené ve čtyři základní říše, z nichž každá sestává ze sedmi stavů Látky. Říše nejhutnější je říše Hmotností, a v nejhustším jejím stavu, ve stavu fysickém, utvářen je Člověk. Jako každý stav vesmírné Látky Hmotností je i stav fysický složen ze čtyř hlavních stupňů: mentálního, psychického, nervového a fysického, spojené spolu stupni přechodními. Člověk každý již svým zrozením jest bytostí složenou z látky všeho stavu fysického; je to bytost schopná vývojem dosíci úplné individualisace čili svérázné samobytnosti a vlastního svého sebevědomí, vědomí svého vlastního Já. U člověka nevyvinutého vztahuje se toto sebevědomí

*) Úkaz částečně známý pode jmény: vybavení těla fluidického, vyslání dvojníka, výstup v těle astrálním. *Redakce.*

toliko na některé oddíly jeho úhrnné bytosti: některé součástky jeho bytosti nejsou dosud individualisovány vůbec, jiné jen neúplně. Proto při zničení a rozkladu individualisovaných stupňů ztrácí takováto bytost veškeré sebevědomí a rozpadá se více méně rychle ve světovou látku, z níž je utvořena. Člověk vyvinutý nejen že je individualisován a sebevědom ve všech stupních své bytosti, utvořené ze stavu fysického, ale je schopen postupným vývojem vstoupiti ve styk i se stavy vyššími, státi se pro ně vnímavým, pojmouti v sebe jich jemnější látku, setkati ji se svou bytostí v jediný celek a individualisovati svoje sebevědomé já i v látce těchto řidčích (obecně říkáme „duchovnějších") úrovní Vesmírného Bytí. Takováto vyvinutá bytost, ztratí-li hutnější stupně svého ústrojí (ku př. nynější t. zv. fysické tělo), zachová si svoji individualitu v hutnostech řidčích; přetrvá fysickou „smrť" (to jest ztrátu a rozklad svého fysického stupně) v plném vědomí a síle svých řidčích stupňů; ač ovšem i pro ni je tato ztráta ohromnou.*) Fysický stav každé lidské bytosti jest složen: obsahujeť v sobě stupeň nervofysický, nervový, psychický (duševní) a mentální (myslový). Správně řečeno tvoří tato ústrojí pouze tři a půl stupne, protože stupeň nervofysický, obecně viditelné tělo nynější, není úplné, byvši sbaveno svého zevního obalu, pravého těla čistě fysického čili těla zářného, z něhož jen u vyvinutých jedinců zříti jest aurické zbytky.

Jsou tu dále stupně přechodní, zprostředkovací: psychonervový a mentálně-psychický. Jest tedy nynější normální stav člověka tento:

Stupeň mentální (myslový):

Stupeň mentálně-psychický (myslo-duševní), zprostředkovací;

Stupeň psychický (duševní);

Stupeň psycho-nervový (duševně nervový), zprostředkovací:

Stupeň nervový:

Stupeň nervofysický, nejhutnější nynější tělo, jež za plného pořádku věcí bylo by jen zprostředkovacím stupněm mezi stupněm nervovým a

Stupněm fysickým čili tělem zářným, jež v nynějším období vesmírného žití vymknuto z dosahu obecného člověka.

*) Pro úplnost a snazší pochopení následujícího článku shrnuto zde v krátkosti z díla „Svět a Člověk, Výklad a základy Kosmické Filosofie." *Redakce.*

Tyto stupně, jež dohromady tvoří stav fysický, jsou opět rozděleny každý na 4 *podstupně* hlavní a 3 podstupně zprostředkovací, jež zveme těmitéž jmény (mentální, mentálně psychický, psychický, psychonervový, nervový, nervofysický a fysický). Jako však stupeň fysický je zbaven svého zevního obalu, pravého fysického podstupně, jenž mu tvořil lehký, pružný, vzdorný a zářný obal, tak jest i každý z řídčích stupňů zbaven svého nejhustšího (fysického) podstupně a skládá se dnes tedy místo ze sedmi jen ze šesti podstupňů, podobně jako se celý stav fysický skládá toliko ze šesti stupňů. Jest tedy fysický stav říše Hmotnosti dnes dvojnásob neúplný: jednak mu schází celý jeden stupeň, jednak jest stupnice jeho látky přervána mezerami, tvořenými scházejícími fysickými podstupni jednotlivých stupňů. Jednotlivé stupně naše tvoří tolikéž „těl", jež spolu nesouvisí zcela úplně, a proto se nám vědomí naše jeví býti přerváno několika mezerami. Dalším následkem těchto mezer v našem ústrojí jest úkaz, jejž zveme bezděčnou exteriorisací.

Bezděčnou exteriorisací čili vybavením mimovolným rozumíme každý výstup řidších stupňů bytosti ze stupňů hutnějších, není-li způsobem schválně, úmyslnou vůlí; buď vlastní vůlí vybaveného aneb vůlí někoho, jehož vůle se na nějakou dobu postaví více méně dokonale místo vůle vystouplého.

K pochopení věci představte si kotlík s vodou; je-li pokryt dobrým víčkem železným neb měděným, přesně zapadajícím, tu pára neuchází, neboť, třebas že *všechny* věci jsou průlinčity, průlinky pánve jsou příliš těsny aby jimi vodní pára mohla proniknouti skrze železo aneb měď.

Nahradíme-li toto víčko víčkem značně průlinčitým, aby propouštělo páru, tu pára uniká. Leč pára unikající z kotlíku nerozplývá se ihned úplně: zavěsíme-li dutou pokličku nad kotlík, z něhož pára uniká, sráží se tato na víčku, padá zpět do kotlíku, mísí se tam s vodou, od které ji oddělila síla (zde teplo). Uchází-li pára trubicí, podržuje delší neb kratší dobu podobu roury, skrze niž unikla; a pokud tuto formu zachovává, jest viditelna, mizí však brzy.

Tohoto velice nedokonalého porovnání bylo použito jenom, abychom přibližně ukázali účinek odnětí pravého fysického stupně a jeho jemnějších obdob. Protože každý stupeň a každý podstupeň je sbaven svého zevního obalu, plyne z toho, že je člověk vydán bezděčné exteriorisaci nervové, psychické i mentální.

Člověk božský a lidský, jenž jest nejhutnějším projevem Božství, byl utvořen netoliko aby ovládal a vyvíjel sebe samého, ale aby ovládal a vyvíjel všechny Azertni*) méně vyvinuté útvary. Ve svém dnešním stavu nejen že ztratil vládu nad mnohými svými vlastními svaly, ale i nad řidčími stupni své bytosti, jichž si většinou ani není vědom; a co se týče jeho intelligence, domnívá se, že má právo býti hrdým na to, že se od věků do věků ptá „Kdo a co jsem? Odkud přicházím? Kam jdu?", a očekává odpověď nevěda odkud — — —

* * *

Jako člověk, tak i látka patřící k naší zemi je seskupena ve stupnici řidčích a hustších vrstev, z nichž nejhutnější tvoří jádro, a nejřidčí tvoří postupně další a další obaly. Čtyři hlavní stupně fysického stavu zemského nad nimiž člověku dána vláda — označovány jsou ve zlidovělé tradici jako světla oblohy, ptáci nebeští, ryby vod a zvířata pozemská, to jest intelligence či hutnosti stupně myslového, psychického, nervového a nervofysického. Výrazy země, voda, vzduch, obloha voleny obrazně dle toho, že jako země tvoří podklad vodě zahalené vzduchem, tak i různé hutnosti různých stupňů halí jedna druhou.

Člověk, jenž má míti nade všemi těmito hutnostmi vládu, má býti s to vstoupiti dle své libovůle do kterékoliv z těchto hutností: čili jinak řečeno, má býti s to, vstoupiti vědomě a s plnými schopnostmi do hutností a zředěnin ovzdušných, jež jsou v okruhu zemské přitažlivosti, a vnímati vše, co jest v těchto ovzduších obsaženo, jako vnímá věci stupně fysického, v němž žije normálně. Jeť jeho bytosť složena z látky těchže stupňů, jež spolu souvisí jako barvy duhy a nejsouce spjaty nerozdílně, mohou býti vyňaty částečně jeden ze druhého, vymístiti se, a pohybovati se ve zředění či hutnosti příslušné.**)

Ať však je výstup řidčích stupňů čili vymístění úmyslné či bezpečné, lze stupeň vymístěný vnímati v jeho

*) Azerte (Aretz Mojžíše), stav Fysický. Red.

**) Slova „částečně" užito zúmyslně, protože oddělení úplné je nezákonné, aspoň pakli spojující pásky mezi stupněm vystouplým a stupněm opuštěným nejsou udržovány ochranou jiného člověka, jenž má znalost a moc provésti dočasné nahražení vystouplého svou vlastní bytostí.

Slova „nezákonný" užíváme míníce něco, co uvádí život v nebezpečí a co jest překážkou vzestupné, pokrokové přeměně čili vývoji.

podobě s útvarem fysickým, ze kterého je vymístěn; nejen že se jeví v jeho formě a často i v jeho šatech, ale mluví i jeho hlasem. Je-li vidění všeobecně viditelné, jest to důkazem, že ať jest tu vymístěn kterýkoliv stupeň či podstupeň, jest aurisován či ozářen takovým způsobem, že je vnímatelný pro smysly nervofysické. Je-li zjevení vnímatelno jenom některým lidem a jiným nikoliv, jest pravděpodobno, že se zjevený nalézá v nervovém stupni své bytosti, a že je tudíž vnímatelný pro smysly nervové. Je-li vidění viditelno toliko jediné osobě z mnohých, pak se zjevený nalézá nejspíše ve stupni psychickém aneb snad mentálním.

Vymístění člověka za jeho nejhutnější pozemské existence jsou velice zřídka úplna; neboť jestliže spojovací linky mezi oddělenými stupni bytosti jsou přervány, tu vymístěná část bytosti nemůže (vyjma ve výminečných případech zmíněných) se navrátiti, a výsledkem je smrt těla nervofysického. Může se též přihoditi, že nervový stupeň bytosti může se navrátiti, ale vymístěný stupeň mentální nikoli — a pak máme tu, čemu se říká živé „tělo bez duše“: bytost živá ztratila rozum místo těla. —

Nejobyčejnějším způsobem bezděkého vymístění je vymístění v obyčejném spánku, z čehož pocházejí sny. Nejčastější jest částečné vymístění nervového stupně bytosti; proto se snící velmi často shledá ve společnosti těch, kdož ztratili svoje tělo nervofysické aneb ve společnosti bytostí, které na sebe přijímají jejich podobu, aneb mezi neznámými, které vnímá jakoby vnímal muže, ženy a děti stupně nervofysického.

Často nalezne se snitel v budovách: bloudívá jich pokoji, chodbami a síněmi s jistou nedůvěrou. Tyto stavby jsou snad z těch, které jako jejich stavitelé a obyvatelé nejsou více viditelny pro zrak nervofysický, ale které byly mocně aurisovány čili prozářeny aurou svého budovatele aneb svých obyvatel a staly se střediskem aurického záření z příčiny nějaké události, jež k nim upoutala myšlénky, obavy, naděje, tužby, obdiv aneb odpor lidí.

Tato bezděká vymístění stupně nervového nejsou bez nebezpečí, neboť se někdy stává, že potkávajíc se s někým, kdo se jí zdá osobou milovanou, která dávno již opustila tělo nervofysické, jest smyslová duše hluboce vzrušena a ve svém vzrušení se vymístí z vymístěného již těla nervového, jež takto z obou stran opuštěno a rozbouřeno může býti zaujato bytostí cizí aneb mu může býti zabráněno v návratu do nervofysického obydlí, z něhož vystoupilo; aneb stupeň psychický a mentální mohou býti vypuzeny z nervového

těla nadobro, a toto může se vrátiti v tělo nervofysické, ovládáno či obýváno — posedlé — bytostí cizí, jež se ho zmocnila.

Nenadálá smrť ve spánku, náhlá změna povahy a náklonností, náhlé šílenství (velmi přesně zvané „alienatio mentis", „zcizení mysli") mohou býti výsledkem bezděkého vymístění ve spánku; nepokoje a nevolnost, předtuchy nehod, nervové podráždění a skleslost rovněž mohou býti účinkem příčin nastalých za takovéhoto částečného vymístění. Zmiňujeme se o těchto nebezpečích a útrapách ne abychom budili poplach aneb znepokojení, ale že tyto potulky bez vůdce i v nejlepším případě působí jen únavu mysli i těla; jako téměř všechny úkazy i tyto bezděké výstupy závisí od zvyku a jich mimovolnost je poměrná: vůlí je lze zameziti.

Ve mnohých starých záznamech nalezneme, že ti, kdož byli znepokojováni sny, povolávali někoho, aby jim předčítal, tak aby jejich mysl byla mocně oživena, když usínali; a není pochyby že obvyklé soustředění intellektu na předmět zajímavý aneb ušlechtilý a vznešený může býti účinným prostředkem k zamezení bezděkého vymístění nervového.

Stává se někdy, že se spáč probudí náhlým trhnutím aneb otřesem a že pociťuje pocit strachu aneb neurčité úzkosti. To lze vysvětliti tím, že jest vymístění toliko částečné; ku př. vymístí se toliko mentální, psychický či nervový podstupeň stupně nervového (nervofysický podstupeň stupně nervového nevymisťuje se *nikdy*); a někdy zůstane ve stupni nervofysickém celý stupeň nervový a vymístí se toliko stupeň psychický neb jen některé jeho podstupně, nebo jen stupeň mentální nebo některé jeho podstupně. Náhlý pocit poplachu aneb úzkosti a následující náhlé probuzení jsou účinkem přitažlivosti, kterou vykonává zůstalý podstupeň nervofysický na stupně vymístěné. Tato přitažlivost jest obyčejně vzbuzena vlivem nervových bytostí, mezi nimiž se snící spáč ocitne. Toto bezděké nervové vymístění, jež uvádí snícího v přímý těsný styk či vztah (rapport) s bytostmi, s nimiž je tento stupeň spříbuzněn, jest i tehdy přece jen nežádoucí, když spáč pro velkou rovnováhu své nervové bytosti ocitne se mezi bytostmi krásnými a dobrodějnými; neboť vymístěná bytost není chráněna, a všeho nechráněného vymisťování jest se stříci pro nebezpečí, v něž při něm upadáme. A mimo to takovéto neovládané rozdělování a tříštění bytosti směřuje k úpadkové přeměně, — klesání a úpadku tělesnému i jinakému. Jestliže tak zvaný snící, to jest někdo, kdo se vymisťuje bezděky

ve stupni nervovém, jest pod patřičnou ochranou, poslušný, učelivý a dobré vůle, nepřihodí se mu žádná nehoda. Není-li tomu tak, jest (z příčin, jež tuto nelze obšírněji vykládati) více méně účinnou ochranou před nehodami nervového vymístění, chováme-li ruce a nohy tepleji než ostatní části těla.

Nervové vymístění ve spánku transovém (trans) *pod přiměřenou ochranou*, jest nejen zákonnito, ale může míti životní důležitost a největší užitečnost. Vyvinutá nervová bytost, vymístěna, jest právě tak dokonalou individualitou jako bytost nervofysická, z níž je vymístěna, majíc ústrojí smyslové, schopnosti více méně účinné a více méně čilé, a jest tudíž schopna vnímati své okolí podle schopností a vývoje svých smyslových ústrojů.

Mluviti široce o nesmírném poli vědomostí, poznání, moci a užitečnosti, které otevírá nervové vymístění (výstup v těle astrálním), není zde ani potřebí, ani možno. Odpověď na přirozenou otázku: „Který je účel vymisťování?", kladenou těmi, kdož teprvé právě započali studovati člověka, jest tato:

Protože jest člověk ustanoveným vládcem a vyvíjitelem pozemským, jest nutně potřebí, aby chápal a rozuměl každičké části své říše, aby mohl účinně ovládati, říditi a vyvíjeti tuto říši i její obyvatele; za tímto účelem jest nutno, aby byl schopen vnímati všechny stupně a všechny části této říše."

Dnešní věda dokazuje den co den, že „věci nejsou takové, jakými se zdají býti"; že věci, jež se nezdají zářiti, září ve skutečnosti, že věci zdánlivě nepropustné pro světlo jsou průhledny; že co bylo považováno za neživé, jest plno individualisovaného života. Nalézáme se v předvečer mocného vývoje; a s jedné strany obnova smyslů, schopností a mohutností lidských, upadlých do stavu utajeného, s druhé strany pak vzrůstající tlak popudu, jenž vychází od tisíců lidí vyšinulých ponenáhlu, ale bezpečně na vyšší stupně bytí, jsou dvěma cestami, po nichž synové člověka, tak dlouho přibíjeni na kříž utrpení, připoutají k sobě pomoc a podporu všeho, co žije.

Pochopíme snadno, ježto se země skládá ze všeho, co jest uvnitř i vně její zemské kůry, ze všeho, co jest v okruhu její přitažlivosti, že jest nutno, aby člověk Duševně-Rozumový, byl s to vnímati netoliko věci, jež jsou obecně vnímatelny pro každého ssavce, ale aby byl schopen vejíti ve styk alespoň s různými řidšími hutnostmi stavu fysického, jako je schopen býti ve styku se svým okolím nervofysickým.

Nejjistějším prostředkem k tomu je *vymístění dle řádu*, to jest ve spánku transovém, aneb ve stavu pohroužení (kontemplace) *za přiměřené ochrany*.

Takto — ale jedině takto může si uvědomiti „světla v prostoru (stupeň mentální) létavce vzduchu (stupeň psychický) ryby vodní (stupeň nervový)." Jedině takto může pochopiti, jak vyvíjeti bytosti, jež se hýbají na zemi (stupeň fysický) od prvoka až po člověka.

Neocenitelni jsou citlivci vyvinutí tak, aby mohli vstoupiti do řidších hutností ve své bytosti individuelní a vědomé, a jichž cena roste s jejich intelligencí a jich dobrou vůlí; ale mezi všemi těmito drahými perlami nejcennější, nejneocenitelnější jsou ti, kdož mohou takto vniknouti do stupně nervového a probádati všechny jeho výše, dnes tajuplné, protože neznámé; neboť od nich závisí získání vědomostí tak potřebných pro průkopníky obnovy. Pokud nebude tento mocný stupeň, ze všech nejužitečnější, dobyt, jest člověk ponechán v úplné tmě, aneb v nejlepším případě v pološvětle, vzhledem ke předmětu, jenž se jej nejtěsněji týká hned po všem, co se týče zachování a blaha stupně nervofysického.

Pokud fakta nebudou příliš častá a příliš mocná, tak aby nebylo lze jich nedbati, budou tak zvaní učenci hlasitě neb mlčky odsuzovati k pohrdání vše, co uniká vnímavosti jejich neprobuzených smyslů — aneb dokonce přejdou od pohrdání k veřejnému či tajnému pronásledování, stejně jako odsoudili k posměchu a k pronásledování všechny, kdož ovládali a vykonávali ke blahu bližních a k úlevě trpícího člověčenstva staré umění přenosu životní síly. A ti, jichž povinností jest chrániti svůj lid, trpěli, aby zákony byly vydány proti těm, kdož se pokoušeli vniknouti v tak zvaný neviditelný svět, a dávajíce lidem privilegovaným právo otravovati své bližní škodlivými drogami, vydali na pokutu a vězení ty, kdož po příkladu onoho, jejž prohlásili sami za Boha, léčili nemocné dotykem, svou přítomností aneb myšlénkou. V Evropě byly po věky předmětem posměchu a odsouzení i mučení domy a osoby pronásledované „strašidly", viděními, zvuky, tajemnými předtuchami a vším, co se vztahuje ku prahu vnímavosti, jenž má a musí býti lidstvem překrocen, nežli může býti otevřena brána vedoucí k jevišti prvního vítězství nad smrtelností. A dnes, kdy konečně zdokonalená fotografie a probuzení i užívání vlastních ústrojů smyslových přinutilo moderní učence k přiznání, že stávají věci viditelné a neviditelné, o nichž se nezdálo ani jejich filosofii, tím méně pak jejich praksi, přiznávají, velice proti vůli a neradi, oněm pionýrům Skrytého, za nimiž jen tak z pozdálí sami sledují, vysvědčení *snad zdravého rozumu*. Ale vstupujíce takto sami s krajní opatrností do

kruhu vědomosti, v jehož středu se nalézá život, (to jest úplná nesmrtelnost), staví před jeho vchod cherubíny, kteří před každým jiným „neoprávněným", jenž by chtěl vejíti, mávají dvojsečným mečem zákona a náboženství, a kteří byli po všechny věky pracovníky hříšnosti a smrtelnosti.

Redaktor a vydavatel **Miloš Maixner.** — Knihtiskárna **Binko a Zika** v Praze.